

[Home](#) > [Klimaat Actieplan Rotterdam](#)

Leestijd: 7 min

Klimaat Actieplan Rotterdam

 Lees voor

De gemeente werkt hard aan een stad die klaar is voor de toekomst. In het Klimaat Actieplan Rotterdam (KAR) laten we zien wat we al doen en wat er nog moet gebeuren.

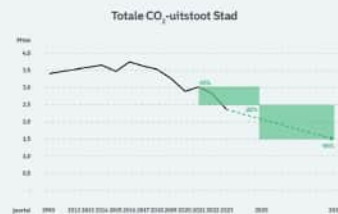
Hoe gaat het met de doelen?

We werken toe naar een klimaatneutraal en fossielvrij Rotterdam in en na 2050. In 2030 wil Rotterdam 55% minder CO₂ uitstoten en in 2025 minimaal 25% minder (in vergelijking met 1990).

Totale CO₂-uitstoot van de stad

In de grafiek staat het doel van 55% CO₂-vermindering voor de stad in 2030. De zwarte lijn laat het verloop van de CO₂-uitstoot in de afgelopen jaren zien. De groene lijn staat voor de CO₂-daling die nodig is om onze doelen te halen.

Bron: DCMR CO₂-monitor Rotterdam 2023

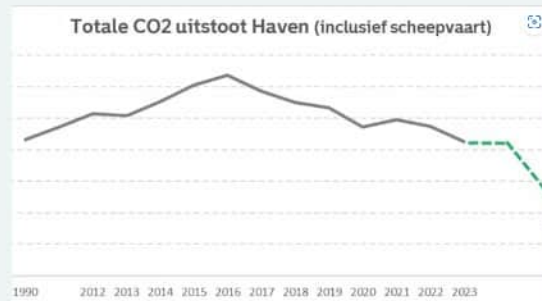

De dalende CO₂-uitstoot van de stad richting 2030.

Totale CO₂-uitstoot van de haven

In de grafiek staat het doel van 55% CO₂-vermindering in 2030 voor de haven (inclusief de scheepvaart). De zwarte lijn laat het verloop van de CO₂-uitstoot in de afgelopen jaren zien. De groene lijn staat voor de CO₂-daling die nodig is om onze doelen te halen.

Bron: DCMR CO₂-monitor Rotterdam 2023

De dalende CO₂-uitstoot van de haven richting 2030.

Hoe gaan we de doelen halen?

Samenwerken in de stad

De klimaatdoelen zijn zeer uitdagend. Plannen maken is goed, maar plannen

Op deze pagina

[Hoe gaat het met de doelen?](#)
[Hoe gaan we de doelen halen?](#)
[Belangrijkste thema's](#)
[Alle KAR-projecten](#)
[Principes voor duurzaamheid](#)

waarmaken is beter. Als alle betrokken partijen de krachten bundelen gaat het lukken. Zo dagen de Rotterdamse Klimaatbegeerders organisaties uit concrete projecten rond duurzaamheid en circulaire economie te starten.

Bewoners betrekken

Onze stad verduurzamen doen we samen. Bewoners betrekken we via het Rotterdams Burgerberaad Klimaat en de wijkraden. De gemeente ondersteunt ook bewonersinitiatieven, die bijvoorbeeld buurtbewoners helpen bij energietoeslag aanvragen of hen leren raamfolie aan te brengen. Betrokken bewoners bouwen met de gemeente mee.

Duurzaam investeren

De gemeente geeft gericht geld aan het versnellen van verduurzaming.

- Technische innovatie voor werkgelegenheid
- Vergroening voor een koelere stad
- Isolatie die de energierekening drukt
- Circulaire economie aanjagen die grondstoffen bespaart

Duurzame banen

Bouwen aan een groener Rotterdam vraagt veel doe- en denkkraft. De krapte op de arbeidsmarkt is een uitdaging. Daarom zet de gemeente in op duurzame banen. Iedereen is van waarde en welkom. Jongeren met talent voor techniek, enthousiaste zij-instromers en mensen die meer kunnen dan ze denken.

Ruimte slim gebruiken

De ruimte in de stad is beperkt, zowel boven als onder de grond. Daarom zorgt de gemeente ervoor dat alles goed op elkaar wordt afgestemd. Bij het uitvoeren van onze klimaatplannen houden we rekening met de omgevingsvisie, ons plan voor de inrichting van de stad. Bijvoorbeeld: als we een warmtenet aanleggen, combineren we dat zo veel mogelijk met het vervangen van riolen of het aanleggen van meer groen. Zo werken we zorgvuldig en zorgen we dat de energietransitie ook andere verbeteringen in de stad versnelt.

Lobby

De energietransitie kan alleen slagen als de landelijke overheid en de Europese Unie de juiste regels en ondersteuning bieden. Wat ons betreft staat daarbij de betaalbaarheid voor de Rotterdammer voorop. Rotterdam werkt hiertoe samen met andere Europese steden en is een van de [100 Climate Neutral Cities](#).

Belangrijkste thema's

Schone en duurzame energie

In de toekomst gebruiken we geen fossiele brandstoffen meer zoals aardgas, steenkool en aardolie. Dan gebruiken we bijvoorbeeld zonne-energie en windenergie. We noemen dat de energietransitie.

Hier werken we aan:

- In 2026 ligt er 3,2 km² aan zonnepanelen in Rotterdam.
- In 2030 wordt er minimaal 350 megawatt windenergie opgewekt in de regio en haven.
- In 2050 is er een alternatief warmtesysteem dat het aardgas vervangt voor het verwarmen van onze gebouwen en kraanwater.
- Het energiesysteem moet slim en betrouwbaar zijn. Nieuwe inwoners en bedrijven moeten niet in de rij hoeven staan voor een stopcontact.

Lees meer op de pagina [Klimaatdoelen schone en duurzame energie](#)

Gebouwde omgeving

We staan voor een gigantische uitdaging. In 2050 moet de gebouwde omgeving helemaal klimaatneutraal zijn.

Hier werken we aan:

- We bevorderen de isolatie en energiebesparing door bewoners, eigenaren en ondernemers met aanpakken voor de hele stad en speciaal voor gebieden.
- Rotterdammers met een lager inkomen helpen we besparen met extra maatregelen, zoals de energieklusser om energiearmoede tegen te gaan.
- VvE's krijgen advies en ondersteuning bij duurzame investeringen.
- Met woningcorporaties maken we afspraken over het versnellen van duurzame maatregelen.
- In zes wijken zetten we de stappen om van aardgas naar stadsverwarming over te stappen.
- Bij nieuwe woningen willen zo milieuvriendelijk en toekomstbestendig mogelijk bouwen, bovenop de wettelijke eisen.
- Kleine en middelgrote bedrijven krijgen hulp als ze overstappen naar schone energie.

Lees meer over de pagina [Klimaatdoelen gebouwde omgeving](#) ↗

Duurzame mobiliteit

Vervoer in Rotterdam zorgt nu voor 30% van de CO₂-uitstoot en 25% van de luchtvervuiling. De gemeente wil dat in 2040 al het vervoer in de stad geen schadelijke stoffen meer uitstoot.

Hier werken we aan:

- Eenvoudig opladen van elektrische voertuigen voor iedereen in Rotterdam.
- Al het personenvervoer (bussen, deelauto's, taxi's) wordt elektrisch.
- Vanaf 2025 zijn er alleen nog maar zakelijke bestelbussen en vrachtwagens zonder schadelijke stoffen in het stadscentrum (zero-emissiezone).
- Schonere binnenvaart.
- Bedrijven worden gestimuleerd om emissievrije werktuigen te gebruiken, zoals bulldozers en graafmachines.

Lees meer op de pagina [Klimaatdoelen duurzame mobiliteit](#) ↗

Haven

De Rotterdamse haven is erg belangrijk in de wereld. Om de haven sterker te maken, moet deze duurzaam worden. Het doel is om in 2050 klimaatneutraal te zijn. In 2050 is de industrie in de haven ook volledig circulair.

Hier werken we aan:

- Bedrijven gaan groene stroom, biobrandstoffen en waterstof gebruiken als (duurzame) energiebronnen.
- Het sluiten van twee kolencentrales op de Maasvlakte voor 2030.
- Onderzoek of gascentrales duurzame gasen kunnen gebruiken.
- Schoner en duurzamer transport door het gebruik van groene stroom en duurzame brandstoffen te stimuleren en het bevorderen van slimmer vervoer.

Lees meer op de pagina [Klimaatdoelen haven](#) ↗

Grondstoffentransitie

Een groot deel van de CO₂-uitstoot in Rotterdam komt door het gebruik van grondstoffen en materialen. We proberen ze dan ook minder, beter, langer en opnieuw te gebruiken. Zo hebben we uiteindelijk in 2050 een volledig circulaire economie. Dit maakt Rotterdam groener en duurzamer. Maar ook schoner, gezonder en economisch sterker.

Lees meer op de pagina [Klimaatdoelen grondstoffentransitie](#) ↗

Klimaatadaptatie

Rotterdam ligt onder zeeniveau, midden tussen verschillende rivieren. Dit maakt onze stad erg kwetsbaar nu het klimaat verandert. Klimaatverandering zorgt er ook voor dat het aantal planten- en diersoorten dat hier leeft minder wordt. In Rotterdam zijn we al begonnen de stad aan te passen aan een klimaat dat verandert.

We planten meer groen in de stad en letten daarbij op de biodiversiteit. We zorgen dat er verschillende soorten planten en dieren kunnen leven. Wanneer we aanpassingen maken in de stad, denken we meteen na over hoe ze passen bij het tegengaan van klimaatverandering.

Je leest er meer over op [rotterdamsweerwoord.nl](#) ↗

Gemeente geeft goede voorbeeld

Natuurlijk verkleint de gemeente ook haar eigen voetafdruk. De wens is om de CO₂-uitstoot van onze gemeentelijke organisatie in 2030 met 55% te verminderen ten opzichte van 2019. De focus ligt op het gas- en elektriciteitsverbruik in onze gebouwen, de brandstoffen voor de eigen voertuigen en de zakelijke reizen.

Lees meer op de pagina [Klimaatdoelen gemeentelijke organisatie](#)

Rotterdamse Klimaataanjagers

Om in 2050 klimaatneutraal te zijn, werken we hard samen met andere partijen in de stad. De Rotterdamse Klimaataanjagers verbinden partijen en netwerken in Rotterdam met elkaar om onze doelen te halen.

Meer informatie lees je op de pagina [Rotterdamse Klimaataanjagers](#)

Burgerberaad Klimaat

In 2030 moeten onze straten en wijken groener en gezonder zijn voor alle Rotterdammers. We zijn op de goede weg, maar er moet nog veel gebeuren. Daarom zocht de gemeente naar creatieve ideeën en oplossingen van Rotterdammers en organiseerden we een burgerberaad over het klimaat.

Meer informatie lees je op de pagina [Burgerberaad Klimaat](#)

Duurzame voorbeelden

Rotterdammers werken samen aan een duurzame toekomst. Van lokale energieprojecten tot het bestrijden van energieleerarmoe en het creëren van groene banen. Deze initiatieven maken de stad schoner en sterker.

Meer informatie lees je op de pagina [Duurzame voorbeelden](#)

Alle KAR-projecten

- > [Projecten schone en duurzame energie](#)
- > [Projecten gebouwde omgeving](#)
- > [Projecten duurzame mobiliteit](#)
- > [Projecten haven en industrie](#)
- > [Projecten grondstoffentransitie](#)
- > [Projecten overige thema's](#)

Principes voor duurzaamheid

^ Wat zijn de duurzame uitgangspunten van de gemeente?

Om onze klimaatdoelen te halen, werken we met een aantal principes bij het maken van plannen en het nemen van besluiten.

- We houden de energietransitie voor iedereen betaalbaar en we voorkomen en bestrijden energieleerarmoe.
- We zetten in op maximale CO₂-vermindering tegen minimale maatschappelijke kosten.
- We zorgen voor een eerlijk speelveld: de vervuiler betaalt.
- We gebruiken de energie- en grondstoffentransitie als stimulans voor ondernemerschap en extra banen. Vooral voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt.
- We zorgen dat bedrijven en werknemers zo goed als mogelijk en in samenspraak in staat worden gesteld de stappen in de energietransitie te zetten. We benutten de energietransitie ook voor de versterking van onze (internationale) concurrentiepositie.
- We zetten in op maatregelen op het raakvlak van gezondheid en het tegengaan van klimaatverandering. Denk aan: uitstootvrije mobiliteit, duurzaam bouwen en het verbeteren van luchtkwaliteit.

- We zetten in op een schone, veilige en betrouwbare energievoorziening.
- We zetten in op no-regret beslissingen en we houden in onze keuzes ruimte voor nieuwe oplossingen en toekomstige innovaties.
- Via onze grondstoffentransitie zetten we in op het verminderen van de CO₂-uitstoot elders in de wereld.
- We toetsen al onze besluiten aan de doelstelling van de energietransitie, nu en in de toekomst.
- Als gemeente geven we zelf het goede voorbeeld.
- We zorgen voor maximale betrokkenheid van en informatievoorziening aan inwoners.
- We sturen vanuit onze aandeelhoudersrol actief onze deelnemingen. En specifiek voor het Havenbedrijf Rotterdam om de haven te ondersteunen in hun inzet op het tegengaan van klimaatverandering.

Het Klimaat Actieplan Rotterdam blijft in beweging met nieuwe ideeën en het bijhouden van projecten. Het KAR wordt twee keer per jaar bijgewerkt. Zo houden we elkaar scherp en bereiken we samen het beste voor Rotterdammers en de stad.

Delen via

Zie ook

- > [Klimaatdoelen grondstoffentransitie](#)
- > [Klimaatdoelen schone en duurzame energie](#)
- > [Klimaatdoelen duurzame mobiliteit](#)
- > [Klimaatdoelen haven](#)
- > [Klimaatdoelen gebouwde omgeving](#)
- > [Klimaatdoelen gemeentelijke organisatie](#)
- > [Rotterdamse Klimataanjagers](#)
- > [Klimaatdoelen warmtesysteem](#)
- > [Klimaatdoelen energiesysteem](#)
- > [Klimaatdoelen windenergie](#)
- > [Klimaatdoelen zonne-energie](#)
- > [Duurzame voorbeelden](#)

[Home](#) > [Klimaatdoelen schone en duurzame energie](#)

Leestijd: 3 min

Klimaatdoelen schone en duurzame energie

 Lees voor

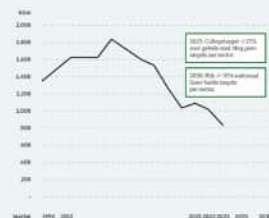
De energietransitie gaat in een razend tempo. Rotterdam wil koploper zijn. Nu al wekken we bijvoorbeeld groene energie op met 1,9 vierkante kilometer zonnepanelen en 84 windmolens. Maar we doen natuurlijk nog veel meer.

Voor welke uitdaging staan we?

Naast onze zonne- en windenergie zijn we druk bezig met het verder ontwikkelen van stadsverwarming en beschikken we over veel alternatieve warmtebronnen. Ook werken we samen met warmtebedrijven en netbeheerders aan een betrouwbaar en slim energiesysteem. Zo veranderen we bedreigingen in kansen voor de stad en kunnen alle Rotterdammers de vruchten plukken van de energietransitie.

CO₂-uitstoot elektriciteit en warmte

Na een piek in 2016 nam de CO₂-uitstoot door het gebruik van elektriciteit en warmte de afgelopen jaren fors af. Dit komt omdat we in Nederland meer stroom uit groene energiebronnen halen en fossiele energiebronnen afstoten. Dit noemen we nationale energiemix. De wind- en zonprojecten in Rotterdam droegen de afgelopen jaren bij aan de vergroening van deze mix.

CO₂-uitstoot stedelijke elektriciteit & warmtegebruik

De dalende CO₂-uitstoot door het gebruik van elektriciteit en warmte richting 2030.

De rol van de gemeente

Voor nog meer schone en duurzame energie zorgen we voor de ontwikkeling en het gebruik van duurzame energiebronnen. Daarnaast stimuleren we de productie en het transport van groene waterstof en onderzoeken we de mogelijkheden voor kernenergie. Dit doen we samen met bewoners en bedrijven in de stad en in de haven. Met netbeheerder Stedin doen we er alles aan om overbelasting van het net (netcongestie) te voorkomen of de effecten ervan te verkleinen. We stimuleren tot slot innovaties in het energiesysteem om de laatste stap in de uitvoering te kunnen maken.

Profiteren van zon en wind

In 2024 publiceerde de gemeente de [Uitvoeringslijn Lokaal Eigendom](#). Hiermee stimuleert de gemeente dat Rotterdammers mede-eigenaar worden van of financieel deelnemen in wind- en zonprojecten. Zo kunnen zij geld verdienen met de opbrengst. We willen dat grote zon- en windprojecten voor de helft eigendom van inwoners en ondernemers uit de omgeving zijn. Dit is ook vastgelegd in het nationale [Klimaatakkoord](#) en afgesproken in de [Regionale Energiestrategie](#) (RES 1.0).

Op deze pagina

Voor welke uitdaging staan we?

Zonne-energie

Windenergie

Warmtesysteem

Energiesysteem

Overzicht projecten

Zonne-energie

Rotterdam wil koploper blijven op het gebied van zonne-energie. Voor 2026 is het doel 3,2 km² zonnepanelen (1.778.000 stuks). Voor 2030 is het doel 3,4 km² zonnepanelen (1.889.000 stuks). Als we nog meer zonnepanelen leggen dan we al doen, dan halen we onze doelen voor 2030 al in 2026. Het is verstandig om een voorsprong te hebben, want de landelijke doelen voor zonne-energie worden na 2030 waarschijnlijk verhoogd.

Meer informatie lees je op de pagina [Klimaatdoelen zonne-energie](#)

Windenergie

De gemeente haalt het liefst energie uit wind op zee. We komen onze afspraken na om vijf windparken mogelijk te maken. Het totale opgestelde vermogen in Rotterdam was in 2024 328,9 megawatt (MW). Hiermee kunnen we ongeveer 495.000 huishoudens een jaar lang worden voorzien van elektriciteit. Dit is vergelijkbaar met een opbrengst van 795 hectare aan zonnepanelen (ruim 1100 voetbalvelden!).

Meer informatie lees je op de pagina [Klimaatdoelen windenergie](#)

Warmtesysteem

Volgens de landelijke regels mogen we vanaf 2050 in nieuwe en bestaande gebouwen niet meer koken en verwarmen met aardgas. Daarom werkt de gemeente aan duurzame warmtesystemen. Een voorbeeld hiervan is een warmtenet. We bekijken welke alternatieven voor aardgas het beste zijn in welke wijk.

Meer informatie lees je op de pagina [Klimaatdoelen warmtesysteem](#)

Energiesysteem

We vinden dat niemand in de rij hoeft te staan voor een nieuw stopcontact. Maar sinds 2024 hebben we te maken met drukte op het elektriciteitsnet, waardoor grote bedrijven moeten wachten op een nieuwe stroomaansluiting. De gemeente werkt hard door aan een schoon, slim, betrouwbaar en rechtvaardig energiesysteem. Ook gaan we door met nieuwe windprojecten en het plaatsen van zonnepanelen. Deze kunnen we nog wel aansluiten op het elektriciteitsnet.

Meer informatie lees je op de pagina [Klimaatdoelen energiesysteem](#)

Overzicht projecten

Meer weten? Bekijk [alle projecten](#) uit het Klimaat Actieplan Rotterdam over schone en duurzame energie.

Delen via

Zie ook

> [Klimaat Actieplan Rotterdam](#)

Leestijd: 4 min

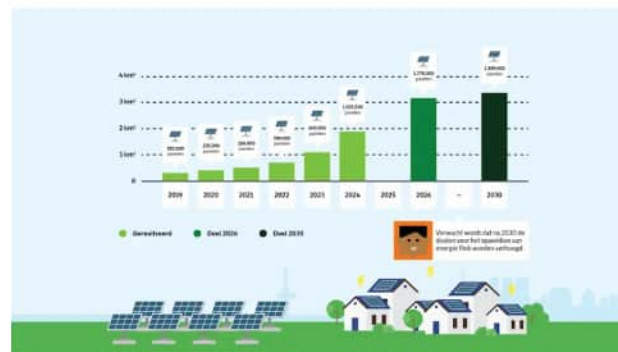
Klimaatdoelen zonne-energie

Rotterdam wil koploper blijven in het opwekken van zonne-energie. Op dit moment hebben we al zo'n 2 km² aan zonnepanelen in de stad. Het doel voor 2030 is 3,4 km², omgerekend ongeveer 2 miljoen panelen.

De doelen kunnen we halen door op veel nieuwe plekken zonnepanelen aan te leggen. Op bedrijfsdaken, langs snelwegen, langs gemeentelijke infrastructuur en op parkeerterreinen. Daarnaast stimuleren we ook kleinere projecten en initiatieven van bewoners in coöperaties. Als groep bewoners kun je samen zonnepanelen kopen voor je eigen dak of op een andere plek.

Als we meer zonnepanelen kunnen leggen dan we al doen, halen we onze bijdrage aan de Regionale Energiestrategie Rotterdam - Den Haag al in 2026. Het is verstandig om een voorsprong te hebben, want de landelijke doelen voor zonne-energie worden na 2030 waarschijnlijk verhoogd.

Grootte van zonnepanelen in Rotterdam

Tijdslijn zonnepanelen

- Maart 2022: 0,7 km², 389.000 zonnepanelen
- Maart 2023: 1,1 km², 600.000 zonnepanelen
- April 2024: 1,9 km², 1.055.500 zonnepanelen
- 2026 : 3,2 km², 1.778.000 zonnepanelen
- 2030: 3,4 km², 1.889.000 zonnepanelen

Resultaten tot nu toe

Zonnepanelen daken en gevels

Het [Servicepunt Zon voor Bedrijven](#) is geopend, waardoor naar schatting 80.000 zonnepanelen (0,15 km²) versneld zijn geplaatst. Zes collectieve daken met zonnepanelen zijn aangelegd. [Energie van Rotterdam](#) kreeg steun en er zijn ongeveer 26.000 zonnepanelen op gemeentelijk vastgoed geplaatst.

Verder zijn er twee pilots gedaan met zonnepanelen en levert onze aanpak voor VvE's de eerste resultaten op. Tot slot ging begin 2024 een gezamenlijke inkoopactie voor zonnepanelen van start.

Zonnepanelen infrastructuur

Het vooronderzoek naar zonne-energie langs het traject OER A15/A38 is afgerond. En ook voor de A20 is een OER-project gestart. OER staat voor Opwek van Energie op Rijksvastgoed. Met zonne-carports is er in 2024 daarnaast een project op het parkeerterrein van een sportvereniging afgerond. De zonnepanelen op de afdakjes boven de parkeerplaatsen leveren daar veel energie op en de geparkeerde auto's worden binnen minder warm. Er vinden gesprekken plaats over mogelijke zonne-carports op andere locaties. Tot slot is het beleidsplan Uitvoeringslijn Lokaal Eigendom van kracht gegaan.

Zonnepanelen land en water

Voor Zonnepark Oranjeheuvel en het drijvende zonnepark op de Slufter zijn weer stappen gezet in de voorbereidingen. Zonnepark Schiebroek is nog in aanbouw.

Vervolgstappen

Met het programma Zonne-energie in Rotterdam 2022 - 2026 helpt de gemeente Rotterdammers, bedrijven en instellingen bij het plaatsen van zonnepanelen. Belangrijk aandachtspunt is zonne-energie voor Rotterdammers zonder geschikt dak of met een kleine beurs. Ook stimuleren we collectieve daken met zonnepanelen van energiecoöperaties, waarbij bewoners zich kunnen aansluiten. De [Rotterdamse Zonneladder](#) geeft aan op welke plekken de gemeente zonnepanelen wil stimuleren of aanleggen.

Voor 2026 willen we met maar liefst 3,2 km² zonnepanelen energie opwekken. Wat we daarvoor doen:

- 0,6 km² op daken en gevels. Bedrijfsdaken, collectieve daken, scholen, gemeentelijk vastgoed, woningcorporaties, verenigingen van eigenaren en particulieren
- 0,1 km² op en langs infrastructuur: motie [Let the Sun Shine](#), solar carports en Opwek van Energie op Rijksvastgoed (OER)
- 0,2 km² op water en land: Oranjepolder, Schiebroek
- 0,5 km² op water: Slufter
- 1,9 km² bestaande zonnepanelen

Rol van de gemeente

Soms komen Rotterdammers en bedrijven hindernissen tegen bij het aanleggen van zonnepanelen. Daarom schept de gemeente met het programma Zonne-energie in Rotterdam 2022-2026 de juiste randvoorwaarden voor alle partijen die willen bijdragen. Daarbij letten we ook op de volgende beperkingen of andere belangen:

- Circulariteit van zonnepanelen: de panelen zijn nu nog niet goed te recyclen.
- Is er voldoende ruimte op het elektriciteitsnet voor de zonnestroom?
- We willen een goede balans in het gebruik van daken: voor zon, voor vergroening, als waterberging en voor wonen.

De gemeente zet zich in om meer zonnepanelen op met name daken te krijgen. We helpen bewoners en bedrijven om mee te doen en zorgen voor heldere afspraken. Daarnaast zorgen we voor een goede balans met andere doelen, zoals meer groen, wateropvang en wonen.

Aanjagen

We zoeken contact met bedrijven en zetten in op een subsidie die recyclebare zonnepanelen stimuleert, want de meeste panelen zijn nu nog moeilijk te recyclen. Zo maken we de weg vrij voor oplossingen die nóg beter zijn voor het milieu.

Informeren en stimuleren

We geven bewoners en bedrijven duidelijke informatie, eenvoudige stappenplannen en deskundige hulp. Ook ondersteunen we hen met advies, buurtprojecten en lokale samenwerkingen. Zo zien meer Rotterdammers en bedrijven dat zonnepanelen haalbaar zijn en kiezen ze sneller voor deze duurzame optie.

Financieren

De gemeente biedt waar nodig financiële ondersteuning voor projecten die de overstap naar (circulaire) zonne-energie versnellen. Daardoor wordt zonne-energie goedkoper en dus voor meer bewoners en ondernemers haalbaar.

Duidelijk zijn

We maken duidelijke en heldere regels. Zo zijn er nu richtlijnen en beleid voor lokaal eigendom en voor de combinatie parkeren en zon.

Belangrijke documenten

[Rotterdamse Leidraad Zonne-energie](#)

[Uitvoeringslijn Lokaal Eigendom](#)

Delen via

Zie ook

› [Klimaat Actieplan Rotterdam](#)

Gemeente Rotterdam gebruikt cookies om de website gebruiksvriendelijker te maken.

Accepteer cookies

Weiger cookies

Leestijd: 3 min

Klimaatdoelen windenergie

Rotterdam haalt veel energie uit wind op zee. Zoveel zelfs dat we in 2024 bijna 500.000 huishoudens van stroom hebben voorzien. En we zijn er nog niet...

De gemeente haalt het liefst energie uit wind op zee. We komen de afspraken dan ook na om vijf windparken aan te leggen. In 2024 was het totale vermogen 328,9 megawatt (MW). Genoeg stroom om 495.000 huishoudens een jaar lang van stroom te voorzien. Dit is vergelijkbaar met een opbrengst van 795 hectare zonnepanelen. Omgerekend ruim 1100 voetbalvelden!

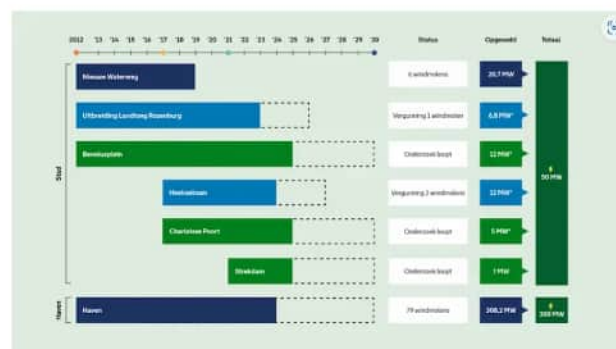
Windmolens in de regio Rotterdam.

Resultaten tot nu toe

We hebben met de regio en de haven afgesproken om in Rotterdam minimaal 350 MW windenergie op te wekken. Hiervan moet 300 MW in de haven komen en 50 MW in de stadsregio. Deze doelen staan in de Regionale Energiestrategie (RES 1.0, 2021).

In de stadsregio zijn vijf locaties aangewezen voor windenergie. Eén van deze locaties, de Nieuwe Waterweg, is al gerealiseerd in 2019. Op deze locatie staan zes windturbines met een vermogen van 20,7 MW. In september 2023 is een vergunning verleend voor de turbine Landtong Rozenburg Oost met een vermogen van 6,8 MW. Daarnaast is in september 2024 het bestemmingsplan vastgesteld voor het project windwinning Hoeksebaan (12 MW). Tegen beide plannen loopt nog beroep bij de Raad van State. Pas na een positief besluit bij de Raad van State kan de aanleg beginnen.

De gemeente gaf in 2024 vergunningen voor twee windprojecten: Hartel III en SIF. De projecten leveren naar verwachting een opgesteld vermogen van 16 MW. In 2024 was het opgestelde vermogen in het havengebied 308,2 MW. Dat is 12 MW minder dan in 2023. Dit komt doordat het windpark Dintelhaven grotendeels is verwijderd na 18 jaar gebruik. Op deze locatie komen geen nieuwe windturbines.

Het opgesteld vermogen met windprojecten in Rotterdam.

In 2009 al werden plekken in de haven aangewezen voor windenergie. In 2012 volgde andere plekken in de regio Rotterdam: de Nieuwe Waterweg, uitbreiding Landtong Rozenburg en Beneluxplein. In 2017 kwamen daar Hoeksebaan, Charloisse Poort en het hele havengebied bij. In 2021 werd de Strekdam in Hoek van Holland aan de lijst toegevoegd.

Vervolgstappen

Op het Beneluxplein en Charloïsse Poort onderzoeken we de opwek van windenergie. Daarnaast werken we samen met het Havenbedrijf om 300 MW opgesteld vermogen in de haven te behouden. Bijvoorbeeld door bestaande windturbines te vervangen. Tot slot wordt onderzoek gedaan naar de milieueffecten van wind- en zonne-energie in de regio. De Stredam in Hoek van Holland maakt hier deel van uit. Uit het onderzoek moet blijken of dit een geschikte locatie is voor windenergie.

Rol van de gemeente

De gemeente heeft een belangrijke rol bij de ontwikkeling van windprojecten. De rol verschilt per project en wordt mede bepaald door wie de grondeigenaar is. We hebben wel altijd de rol van regiehouder.

Taken die we hebben zijn bijvoorbeeld:

- Vergunningen verlenen. De gemeente zorgt ervoor dat een windpark voldoet aan de regels en verleent vergunningen.
- Bepalen waar windturbines mogen komen via omgevingsplannen.
- Het (laten) onderzoeken van effecten van een windpark op de omgeving.
- Zorgen dat omwonenden en andere belanghebbenden worden betrokken tijdens het proces.
- Toezien dat Rotterdammers kunnen profiteren van windenergie. Bijvoorbeeld door afspraken te maken met de ontwikkelaars en Rotterdammers over financiële deelname en eigendom van de windinstallaties.

Meer informatie over de rol van de gemeente en de verschillende fases van windprojecten is te vinden in de Leidraad Windenergie. De nieuwe landelijke normen voor plaatsing van windmolens op land zijn eind 2023 in concept gepubliceerd. Het effect ervan op de windparken in ontwikkeling nemen we mee.

Belangrijke documenten

[Lokaal Eigendom](#)

[Regionale Energiestrategie 1.0 Rotterdam – Den Haag](#)

[De Leidraad Windenergie](#)

[Landelijke normen windmolens](#)

Delen via

Zie ook

> [Klimaat Actieplan Rotterdam](#)

[Algoritme-register](#) [Cookies](#) [Toegankelijkheid](#) [Over deze site](#) [Werken voor Rotterdam](#)

Gemeente
Rotterdam

Gemeente Rotterdam gebruikt cookies om de website gebruiksvriendelijker te maken.

Accepteer cookies

Weiger cookies

Leestijd: 2 min

Klimaatdoelen warmtesysteem

In 2050 mag in nieuwe en bestaande gebouwen geen aardgas meer gebruikt worden om te koken en te verwarmen. We werken daarom aan duurzame warmtesystemen. Een voorbeeld hiervan is een warmtenet.

In Rotterdam zijn al warmtenetten, maar het verder ontwikkelen van het warmtenet is moeilijk. De gemeente moet namelijk snel reageren op nieuwe technieken, inzichten en wetten, zoals de Wet collectieve warmte (Wcw). Dit heeft invloed op de markt en de warmtebedrijven. We voeren daarom veel gesprekken met hen en maken nieuwe afspraken. Bijvoorbeeld met Vattenfall en Eneco.

De gemeente praat ook met ministeries, andere gemeenten en organisaties over de warmtetransitie. Het is belangrijk om mee te denken over goede regels en voorwaarden op landelijk niveau. We delen onze kennis en ervaring met het aardgasvrij maken van wijken. Zo zorgen we voor een soepele overgang naar de nieuwe regelgeving voor onze stad en houden we de ontwikkelingen in beweging.

Alternatieven voor aardgas

Het is belangrijk om het warmtenet uit te breiden en meer duurzame warmtebronnen te vinden zodat we meer woningen en gebouwen kunnen aansluiten. De gemeente bekijkt welke alternatieven voor aardgas het beste zijn in welke wijk.

De zogeheten [WAT-kaart](#) laat de warmtebehoefte, het isolatieniveau en het warmtenet zien voor de buurten waar het warmtenet het alternatief is voor aardgas. De gemeente onderzoekt het effect van verschillende opties op onder andere de kosten, ruimte en omgeving. Voor de WAT-kaart werken we samen met TNO en partners in de stad. Ook maken we een [WANNEER-kaart](#). Hierin staat welke wijk wanneer het beste aangepakt kan worden.

Vervolgstappen

In 2025/2026 verwachten we nieuwe wetgeving, zoals de Wet collectieve warmte (Wcw) en de Wet gemeentelijke instrumenten warmtetransitie (Wgliw). Ook moet de Omgevingswet verder ingevoerd worden. Deze nieuwe wetten brengen veel werk met zich mee, omdat de gemeente een grotere rol krijgt. We moeten meer besluiten nemen in plaats van contracten sluiten. Dit zorgt voor grote veranderingen in de warmtemarkt en dat raakt de gemeente.

De komende jaren is er dan ook veel aandacht voor:

- Het opstellen van een Warmteprogramma met alternatieven voor aardgas (WAT-kaart) en een aanpak voor wijken die we aardgasvrij maken (WANNEER-kaart).
- Het omgevingsplan aanpassen.
- Onderzoeken welke partijen een rol spelen in de warmtetransitie, inclusief warmtecorporaties en lokale initiatieven.
- De vormgeving van kavels en de aanwijzing van warmtebedrijven.

Rol van de gemeente

We moeten onze nieuwe rol goed invullen en zorgvuldig besluiten nemen. Participatie met Rotterdammers is daarom belangrijk en soms verplicht. Participatie vindt plaats in meerdere beleidstrajecten. Daarnaast gaan we verder met lobbyen.

Belangrijke documenten

[De Rotterdamse Transitieviste Warmte 2021](#)

[Hoe en wanneer aardgasvrij?](#)

Zie ook

> [Klimaat Actieplan Rotterdam](#)

[Algoritmeregister](#) [Cookies](#) [Toegankelijkheid](#) [Over deze site](#) [Werken voor Rotterdam](#)

Gemeente Rotterdam gebruikt cookies om de website gebruiksvriendelijker te maken.

Accepteer cookies

Weiger cookies

Leestijd: 3 min

Klimaatdoelen energiesysteem

Rotterdam werkt hard aan het energiesysteem van de toekomst. De drukte op het elektriciteitsnet vraagt om innovatie, slimme samenwerkingen en het doorhakken van knopen.

Het energiesysteem in Rotterdam staat voor een enorme uitdaging. Nieuwe inwoners en bedrijven moeten niet in de rij hoeven staan voor een stopcontact. Maar sinds eind 2024 hebben we overal in Rotterdam te maken met drukte op het net (netcongestie). Zeker voor bedrijven die een nieuwe grote elektriciteitsaansluiting willen krijgen. Voor de haven duurt dit nog tot ongeveer 2029. Voor de stad tot tenminste 2032.

Netcongestie vraagt ons nog harder door te werken aan een schoon, slim, betrouwbaar en rechtvaardig energiesysteem. Ook gaan we door met nieuwe windprojecten en het plaatsen van zonnepanelen. Deze kunnen we nog wel aansluiten op het elektriciteitsnet.

Resultaten tot nu toe

We hebben een duidelijk beeld van het toekomstige energiesysteem met een aantal acties om dat te bereiken. Dit staat in de Rotterdamse Aanpak Netcongestie. De netwerkbeheerders en bedrijven bouwen al volop aan het systeem. De gemeente stimuleert innovatie en nieuwe toepassingen via [Smart Energy Systems](#).

Welke projecten lopen nog?

- De gemeente doet er alles aan om samen met netbeheerder Stedin de gevolgen van netcongestie zo klein mogelijk te houden. Hiervoor is een zogeheten Strategische Agenda gemaakt. Netcongestie vraagt ook om de ontwikkeling van nieuwe technieken. Er zijn veel ondernemers met slimme ideeën om de problemen in het energiesysteem aan te pakken. Daarom stellen we in 2025 de innovatie-subsidieregeling van het programma Smart Energy Systems weer twee keer open. Met de Flex Scan helpen we ondernemers daarnaast efficiënter om te gaan met hun energiesysteem. Door flexibel gebruik te maken van elektriciteit is meer mogelijk met dezelfde aansluiting.
- We werken samen met partners en medeoverheden om het energiesysteem van de toekomst vorm te geven. Dat doen we in de Regionale Energie Strategie (RES) en het aan land brengen van elektriciteit uit wind op zee. Ook nemen we deel aan het provinciaal en nationaal Meerjarenprogramma Investerings Energie en Klimaat (MIEK).
- Voor de mogelijke bouw van twee nieuwe kerncentrales doet de Rijksoverheid onderzoek en is een participatie- en communicatietraject gestart. De gemeente levert hier een bijdrage aan in opdracht van de Rijksoverheid.

Vervolgstappen

TenneT en Stedin werken hard aan de uitbreiding van het energiesysteem. De gemeente helpt daar zo goed mogelijk aan mee. Er liggen behoorlijk wat uitdagingen. Boven- en ondergronds moet er bijvoorbeeld voldoende ruimte zijn voor transformatorstations, leidingen en kabels. Er is ook veel en goed geschoold personeel nodig. Soms is wet- en regelgeving een drempel. Om al deze uitdagingen aan te gaan blijven we de samenwerking met netbeheerders verbeteren.

Daarnaast kijkt de gemeente naar wat nog wel of juist niet meer kan. Ook werken we aan meer flexibiliteit in het elektriciteitsnet. Al deze acties worden verder aangescherpt in de update van de Rotterdamse Aanpak Netcongestie.

Rol van de gemeente

De gemeente heeft de rol van regisseur in de aanpak netcongestie en het energiesysteem. Sommige plannen in deze aanpak voeren we uit omdat dit nodig is. Ook al horen ze volgens de wet niet tot ons takenpakket. Denk aan projecten mogelijk maken voor ondernemers en het doen van onderzoek en analyses voor een breder gebied dan alleen de gemeente Rotterdam. We zorgen er uiteraard voor dat we andere partijen, zoals netbeheerders, niet voor de voeten lopen.

De gemeente jaagt daarnaast de eigen organisatie en andere partijen aan om snel stappen te

kunnen zetten om de aanpak uit te voeren. We zorgen bovendien voor snelle besluitvorming en hakken knopen door.

Belangrijke documenten

[Regionale Energiestrategie 1.0 Rotterdam – Den Haag \(2021\)](#)

[Strategische Agenda Energiesysteem](#)

[Beeld van het Rotterdams energiesysteem](#)

[Toekomstig energiesysteem](#)

Delen via

Zie ook

> [Klimaat Actieplan Rotterdam](#)

[Algoritme-register](#) [Cookies](#) [Toegankelijkheid](#) [Over deze site](#) [Werken voor Rotterdam](#)

Gemeente Rotterdam gebruikt cookies om de website gebruiksvriendelijker te maken.

[Accepteer cookies](#)

[Weiger cookies](#)

[Home](#) > [Klimaatdoelen gebouwde omgeving](#)

Leestijd: 10 min

Klimaatdoelen gebouwde omgeving

 [Lees voor](#)

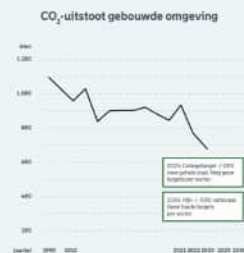
Woningen, winkels en kantoren in Rotterdam moeten leefbaar, gezond en betaalbaar zijn. We noemen ze ook wel de gebouwde omgeving, en die moet in 2050 aardgasvrij en klimaatneutraal zijn. De maatregelen zijn kostbaar en ingrijpend. Ook achter de voordeur.

Voor welke uitdaging staan we?

De maatregelen vragen om goed overleg met Rotterdammers, pandeigenaren en ondernemers. De hoge gasprijzen zijn een extra reden om tempo te maken. Iedereen wil een zo laag mogelijke energierekening, een gezonde en betaalbare woning en ook een goed bereikbare stad met zo min mogelijk overlast.

CO₂ in de gebouwde omgeving

Door het beter isoleren van gebouwen, aardgasvrij maken of vervanging door nieuwbouw zorgen we dat de uitstoot van CO₂ sterk daalt. Nieuwbouw is tegenwoordig al standaard aardgasvrij. In de grafiek zie je de terugloop van CO₂ voor de komende jaren.

De dalende CO₂-uitstoot van de gebouwde omgeving richting 2050.

De rol van de gemeente

De gemeente doet veel om de stad aardgasvrij en klimaatneutraal te maken. We werken hiervoor samen met andere partijen in de stad aan plannen en projecten.

We moedigen Rotterdammers aan minder energie te gebruiken, hun huis te isoleren en aardgasvrij te worden. Ook geven we informatie en subsidies en helpen we waar we kunnen. Uiteindelijk bepalen Rotterdammers zelf of ze hun huis willen aanpakken, want de eigenaar beslist.

Op deze pagina

Voor welke uitdaging staan we?

Aardgasvrij

Energiebesparing

Energiearmoede

Nieuwbouw

MKB, bedrijven en kantoren

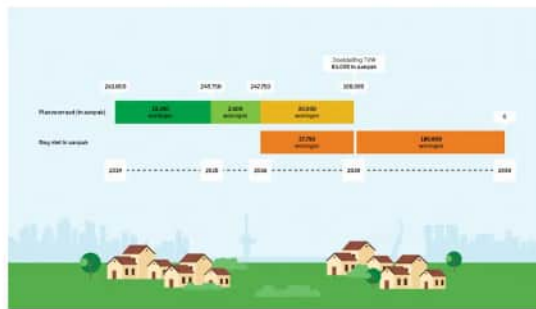
Overzicht projecten

Belangrijke documenten

Aardgasvrij

In 2050 mag geen aardgas meer worden gebruikt voor het verwarmen van gebouwen en tapwater. Daarom is in 2021 de Rotterdamse Transitievisie Warmte (RTVW) vastgesteld. Hierin staat in welke delen van de stad de gemeente grote stappen kan zetten. Om op koers te blijven moeten voor 2030 83.000 woningen aardgasvrij worden gemaakt. Op dit moment werken we aan het aardgasvrij maken van 32.000 woningen. Voor 2030 moeten nog een gat van 37.750 gasaansluitingen worden gedicht.

We hebben al 13.250 gasaansluitingen vervangen. Bijvoorbeeld door woningcorporaties, sloop en nieuwbouw of Rotterdammers die zelf hun cv-ketel vervangen voor een gasloos alternatief. Tot en met 2026 verwachten we nog ongeveer 2.100 woningen aardgasvrij te maken.

De Rotterdamse aanpak om richting 2050 alle woningen aardgasvrij te maken.

Resultaten tot nu toe

Het aardgasvrij maken van bestaande wijken is een uitdagende klus. De gemeente heeft in verschillende wijken al resultaten gehaald.

- In Bospolder-Tussendijken zijn tot nu toe ongeveer 860 woningen aardgasvrij gemaakt door ze aan te sluiten op het warmtenet. In 2025 volgen nog eens 350 woningen. Eind 2026 moeten alle woningen van de woningcorporatie aardgasvrij zijn.
- In Heindijk zijn nu ongeveer 325 woningen aardgasvrij aangesloten op stadsverwarming. In 2025 volgen nog ongeveer 50 woningen.
- In Pendrecht-Zuid en Reyeroord-West kregen gebouweigenaren in 2021 een aanbod voor de overstap op stadsverwarming. Beide aanpakken zijn na een pauze weer van start gegaan. De pauze ontstond onder andere door de ontwikkelingen rond De Nieuwe Warmte (DNWW) en de investeringsstop van Vattenfall door onzekerheid over de nieuwe Wet collectieve warmtevoorziening (Wcw). In 2025 worden de eerste woningen op stadsverwarming aangesloten.
- In Prinsenland-Het Lage Land loopt een aanbesteding om een warmtenet aan te leggen. Het proces ligt nu stil. Er lopen gesprekken met Eneco. In 2025 komt er duidelijkheid over het vervolg. Ook wordt gekeken naar alternatieven om verder te gaan met de aanpak. In 2025 worden in ieder geval al 290 woningen van de woningcorporatie aardgasvrij gemaakt.
- In Rozenburg wordt na het aannemen van de Wcw een doorstart gemaakt. In de tussentijd wordt gekeken om 600 woningen van de woningcorporatie al aardgasvrij te krijgen.

Vervolgstappen

We gaan door met de bestaande gebiedsaanpakken en maken deze ook af. Zo proberen we zoveel mogelijk van de geplande 10.000 woningen aardgasvrij te maken. Ook ondersteunen we marktinitiatieven, zoals Rotterdamse Warmte in Schiebroek en Eneco in Ommoord.

Rol van de gemeente

De gemeente is initiatiefnemer van de gebiedsaanpakken aardgasvrij en heeft ook een regierol. Bij marktinitiatieven is de gemeente faciliterend. Met woningcorporaties zijn prestatieafspraken over verduurzaming gemaakt. Voor de uitvoering maken woningcorporaties hun eigen plannen. Waar mogelijk doen zij mee in de gebiedsaanpakken.

Energiebesparing

Vóór 2030 moeten 97.000 woningen worden geïsoleerd (gebaseerd op het Nationaal Isolatieprogramma). Het gaat om:

- 33.000 woningen van eigenaar-bewoners
- 43.000 woningen van woningcorporaties
- 21.000 woningen van particuliere verhuurders

Aantal woningen die worden geïsoleerd.

Resultaten tot nu toe

- In 2024 hebben 163 woningeigenaren gebruik gemaakt van de Rotterdamse Isolatiesubsidie.
- Per jaar geven we 30 grote en 20 kleine VvE's advies en ondersteuning bij verduurzaming. In 2024 hebben 76 VvE's deze hulp gehad.
- In 2024 en 2025 isoleren corporaties 3.600 woningen met een E, F of G label naar minimaal energielabel D. In 2024 is dit al gedaan bij 2.500 woningen.

Vervolgstappen

Het is duidelijk dat er in aanloop naar 2030 en 2050 nog heel veel moet gebeuren. Hieronder vind je de uitdagingen per doelgroep.

Eigenaar-bewoners

Eigenaar-bewoners zijn nog niet verplicht om te isoleren. Toch wil de gemeente deze doelgroep in beweging krijgen. Daarvoor moet er over langere tijd geld beschikbaar zijn, zodat we hen de komende jaren kunnen blijven helpen. Tot en met 2027 is dat geld er. Voor de jaren daarna verwachten we geld van de landelijke overheid, maar dat is niet voldoende voor de opgave die er ligt. Overigens moeten eigenaar-bewoners een groot deel van de maatregelen zelf betalen.

De Rotterdamse Isolatiesubsidie voor eengezinswoningen tot en met 1 december 2024.

Particuliere verhuurders

De landelijke overheid werkt aan wetgeving om de energielabels E, F en bij particuliere verhuurders stapsgewijs te verbieden. Hoe dit vorm krijgt en wie dit gaat handhaven, is nog onduidelijk. Met het Platform Particuliere Verhuurders Rotterdam (PPVR) kijken hoe we particuliere verhuurders goed kunnen helpen om sneller te verduurzamen.

Woningcorporaties

De landelijke overheid en de gemeente stellen scherpe eisen aan woningcorporaties als het gaat om de verduurzaming van hun woningen. De woningcorporaties worstelen met alle opgaven, maar ze zeggen de doelstellingen voor 2050 wel te gaan halen.

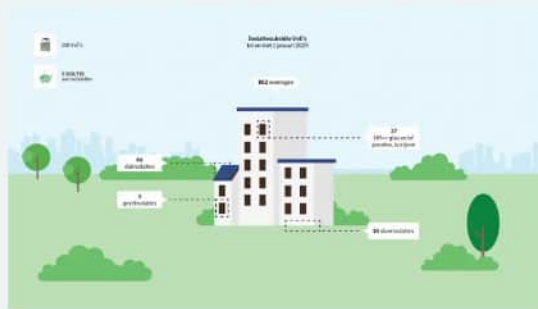

Maatregelen voor isolatie door woningcorporaties tot en met 1 januari 2025.

Verenigingen van Eigenaren

Verenigingen van Eigenaren

De behoefte aan ontzorgen bij VvE's is hoog. Goede financiering voor verduurzaming ontbreekt en er is geen vangnet voor bewoners die de extra financiële bijdrage niet kunnen betalen. We zijn in gesprek met de landelijke overheid om de hobbels weg te nemen.

Isolatiesubsidie voor Verenigingen van Eigenaren tot en met 1 januari 2025.

Rol van de gemeente

- Verstrekken Isolatiesubsidie aan VvE's en eigenaren van grondgebonden woningen.
- Uitbreiden van de gebiedsgerichte aanpak voor woningisolatie.
- Faciliteren van een Energieloket.
- Faciliteren van VvE-010 als loket waar alle Rotterdamse VvE's terecht kunnen voor hun vragen over de VvE, onderhoud, juridische aspecten en verduurzaming
- Aanbieden van advies en ondersteuning voor VvE's.
- Samen met woningcorporaties knelpunten om te verduurzamen oplossen.
- Lobby richting landelijke overheid voor structurele financiële middelen, subsidies en leningen die aansluiten bij de Rotterdamse situatie.

Energiearmoede

Met hulp bij het besparen van energie verminderen we energiearmoede. Dit doen we door Rotterdammers te ondersteunen met kleine, laagdrempelige maatregelen en tips voor ander gedrag. Hiernaast zetten we ons in voor woningisolatie van Rotterdammers die te maken hebben met energiearmoede. Bij de uitwerking en uitvoering van de maatregelen zijn er drie belangrijke punten:

- We zetten projecten op samen met organisaties uit de stad, zoals woningcorporaties, VvE-010, Energiebank Rotterdam, Rotterdams Milieu Centrum en het Fonds Bijzondere Noden Rotterdam.
- We werken met organisaties die in contact staan met de Rotterdammers waar het om gaat, zoals welzijnspartijen en de Voedselbank.
- We werken met partijen die Rotterdammers inzetten met een afstand tot de arbeidsmarkt, zoals Rotterdam Inclusief en EES Holland.

Resultaten tot nu toe

- In januari 2025 is het nieuwe project 'Groenbank' gestart. Ruim 200 woningeigenaren die de energietoeslag hebben ontvangen worden in 2025 benaderd voor advies en uitvoering van grote isolaties: vloerisolatie, spouwisolatie, dakisolatie of HR++ glas. Dit wordt volledig vergoed.
- Sinds de start van energieklussers hebben 20.000 huishoudens in Rotterdam gebruikgemaakt van deze hulp.
- Vanuit de woningcorporaties is voor 12,6 miljoen euro aan projecten ingediend waarmee zij hun sociale woningvoorraad extra of versneld duurzamer maken. Bijvoorbeeld door enkel glas te vervangen voor HR++ glas, zonnepanelen aan te sluiten en de buitenste schil van gebouwen te isoleren.
- Inmiddels hebben 35 VvE's met in totaal 1.134 appartementen een aanvraag voor de isolatiesubsidie ingediend voor onder andere HR++-glas, dakisolatie en vloerisolatie

Vervolgstappen

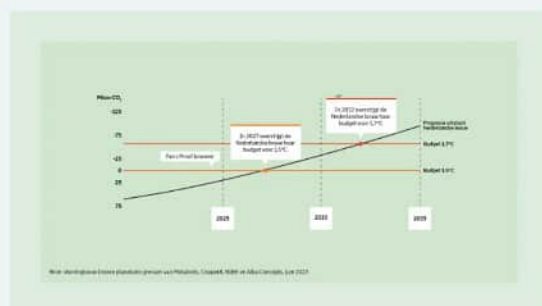
Om de energiearmoede in de stad te verminderen moeten we ons blijven richten op een combinatie van kleine maatregelen en een grotere, structurele aanpak voor isolatie. Het is belangrijk dat de kwaliteit van de woningen in Rotterdam op orde is. Dit wordt niet alleen voor een betere woonomgeving, maar ook voor de gezondheid van de bewoners.

en zorgt niet alleen voor een lagere energierekening, maar vermindert ook andere problemen zoals schimmel, gezondheidsproblemen en sociaal isolement.

Rol van de gemeente

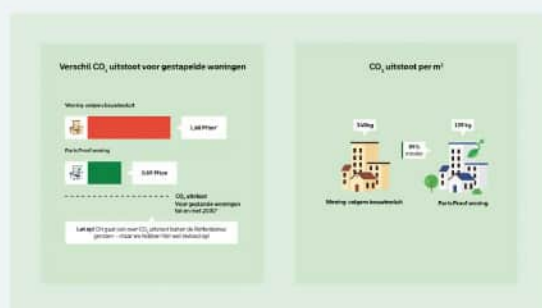
In de aanpak van energiearmoede is de gemeente belangrijk omdat dit gaat om Rotterdammers die lastig te bereiken zijn. Hiervoor is de samenwerking en informatievoorziening met onze partners in de stad van groot belang. Denk aan het Fonds Bijzondere Noden Rotterdam, welzijnspartijen en de Voedselbank. We zoeken naar geld om de huidige projecten ook na 2025 te kunnen financieren.

Nieuwbouw

De CO₂-uitstoot in de Nederlandse bouw.

Rotterdam staat voor de uitdaging om vóór 2030 55.000 nieuwe woningen te bouwen. Deze woningen moeten niet alleen het woningtekort aanpakken, maar ook duurzaam en energiezuinig zijn. De bouw en het gebruik van materialen hebben grote invloed op de CO₂-uitstoot. Om de doelen van het Klimaatakkoord van Parijs te halen moet de uitstoot flink omlaag. Met duurzame nieuwbouw kan tot 2030 0,59 Megaton CO₂ worden bespaard.

De CO₂ uitstoot in nieuwbouw per vierkante meter.

Resultaten tot nu toe

De gemeente ondersteunt duurzaamheid in nieuwbouw met het programma Duurzame Gebiedsontwikkeling. Hiermee stimuleren we ontwikkelaars en projectteams om duurzaam te bouwen. Dit zijn de belangrijkste stappen tot nu toe:

- **Advies bij nieuwbouw**
De gemeente adviseert vanaf de start van projecten, om vertragingen te voorkomen. In 2024 zijn ongeveer 100 projecten ondersteund met specifieke duurzaamheidsadviezen.
- **Quickscan Duurzaamheid**
Dit hulpmiddel geeft ontwikkelaars inzicht in de duurzame doelen van de gemeente.
- **Plan van Aanpak Duurzaam Doorbouwen**
Dit plan is samen met marktpartijen en woningcorporaties ontwikkeld. Het richt zich op bouwen volgens de richtlijnen van het Klimaatakkoord en de EU Taxonomie.
- **Welstandsnota en Vuistregels**
De gemeente stimuleert duurzaamheid ook via de vernieuwde Welstandsnota en de Vuistregels voor Bouwen.

Vervolgstappen

De gemeente werkt de komende jaren met bouw- en vastgoedbedrijven verder aan duurzaam bouwen. De belangrijkste acties zijn:

- **Uitvoeren Plan van Aanpak duurzaam doorbouwen**
Samenwerken met projectontwikkelaars om oplossingen te vinden voor uitdagingen in het bouwproces.
- **CO2-uitstoot berekenen**
Voorbereiden op strengere eisen zoals EU Taxonomie en uitstootvrij bouwen door de CO2-uitstoot van ontwerp en materiaalkeuze te berekenen. Zo kunnen we beter sturen op duurzaamheid.
- **Experimenteren met CO2-budgetten**
Mogelijkheden onderzoeken om CO2-budgetten per project of gebied in te voeren. Hierbij wordt de volledige CO2-uitstoot van een ontwikkeling meeberekend, inclusief energie, mobiliteit en grondstoffen/materialen.
- **Gebiedsontwikkeling Schiehaven Noord**
In dit gebied worden nieuwe woningen ontwikkeld, ontworpen en gebouwd volgens ons duurzame beleid. Hierbij wordt rekening gehouden met de richtlijnen van Paris Proof en de EU Taxonomie.

Rol van de gemeente

De gemeente blijft kennis delen en advies geven om duurzaam bouwen te stimuleren. Tegelijkertijd lobbyt de gemeente om ruimte te behouden voor haar eigen duurzaamheidsdoelen, omdat landelijke eisen vaak minder streng zijn.

Hoge bouwkosten maken het lastig om duurzame maatregelen toe te passen in betaalbare woningen. Daarom werkt Rotterdam aan subsidies voor woningcorporaties om houtbouw te stimuleren. Dit maakt duurzaam bouwen haalbaarder en helpt om de klimaatplannen voor 2030 en 2050 te halen.

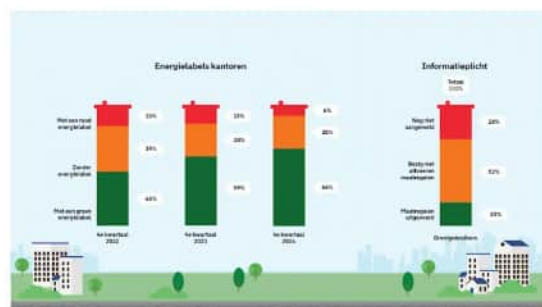
MKB, bedrijven en kantoren

Rotterdam heeft ongeveer 20.000 mkb-bedrijven, verspreid over 43 bedrijventerreinen en 47 winkelgebieden. Terreinen voor luchtvaart en zeevaart niet meegerekend. Om de doelen voor de gebouwde omgeving te kunnen halen moet de gemeente het mkb maximaal stimuleren en ondersteunen. Dit doen we op verschillende manieren.

Drie belangrijke maatregelen zijn:

- Aanpak Bedrijventerreinen
- Duurzaamheidsvouchers voor ondernemers
- Klus & Coach aanpak voor de detailhandel

Daarnaast houden we de ontwikkelingen op de energielabels van kantoren in de gaten en handhaven we op de informatieplicht van bedrijven die veel energie gebruiken. Tot slot hebben we een aanpak op de grondstoffentransitie en het stimuleren van de circulaire economie. Meer informatie hierover lees je op de pagina [Klimaatdoelen grondstoffentransitie](#).

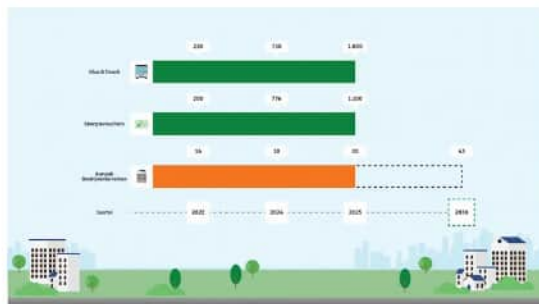
Energielabels en informatieplicht bij mkb'ers, bedrijven en kantoren.

Resultaten tot nu toe

Op basis van het coalitieakkoord heeft de gemeente tot 2024 al de volgende acties ondernomen:

- 18 bedrijventerreinen kregen ondersteuning bij het nemen van collectieve energiemaatregelen via Aanpak Bedrijventerreinen en Kantorenlocaties.
- 1000 ondernemers ontvingen energieadvies via de Duurzaamheidsvoucher voor ondernemers.
- 1000 ondernemers in de detailhandel kregen met de Klus & Coach aanpak advies. Ook hebben zij energiemaatregelen genomen.
- Volgens de landelijke meetwijze [waarsstaatjegemeente.nl](#) is het percentage Label C voor kantoren in Rotterdam in 2024 verder gestegen van 59% naar 66%.

- Grootverbruikers van energie hebben we gewezen op de energiebesparings- en informatieplicht. De Dienst Centraal Milieubeheer Rijnmond (DCMR) houdt steekproeven, vooral gericht op bedrijven die zich nog niet hebben gemeld.

Initiatieven en advies bij mkb'ers, bedrijven en kantoren.

Vervolgstappen

Halverwege 2025 en begin 2026 wordt de succesvolle Klus & Coach aanpak voortgezet voor alle winkelgebieden. De ondernemers ervaren deze aanpak als zeer positief. Ook de Duurzaamheidsvouchers voor ondernemers krijgen in 2025 een vervolg.

Handhaving van de informatieplicht is lastig omdat de DCMR tot 2024 van de netbeheerder geen inzicht kreeg in de grootverbruikers. De verwachting is dat deze gegevens halverwege 2025 wel beschikbaar zijn. Zo kan de DCMR goed haar werk doen.

Rol van de gemeente

De gemeente ondersteunt ondernemers met hun energiemaatregelen. In 2023 en 2024 heeft de gemeente 10% van alle mkb-ondernemers geholpen. Daarnaast controleert en handhaaft de gemeente de informatieplicht samen met de DCMR.

Overzicht projecten

Meer weten? Bekijk [alle projecten](#) uit het Klimaat Actieplan Rotterdam over de gebouwde omgeving.

Belangrijke documenten

- [Hoe en wanneer aardgasvrij?](#)
- [Prestatieafspraken 2024 - 2025](#)
- [Actieplan isolatie woningen en toekomstbestendige VvE's](#)
- [Versnellingsagenda verduurzaming VvE's](#)
- [Beleidskader Rotterdam voor iedereen: Samen Sterk tegen armoede en schulden 2023-2026](#)
- [Collegebrief over Voortgang besteding SPUK middelen Energiearmoede december 2024](#)
- [Factsheet resultaten energiearmoede in Rotterdam 2024](#)
- [Quickscan Rotterdam](#)
- [Plan van Aanpak Duurzaam Doorbouwen](#)
- [Wonen in Rotterdam | Jouw gids voor je huizenjacht in Rotterdam](#)
- [Vuistregels voor het bouwen](#)
- [Welstandsnota](#)

Delen via

Zie ook

> [Klimaat Actieplan Rotterdam](#)

[Home](#) > [Klimaatdoelen duurzame mobiliteit](#)

Leestijd: 7 min

Klimaatdoelen duurzame mobiliteit

 Lees voor

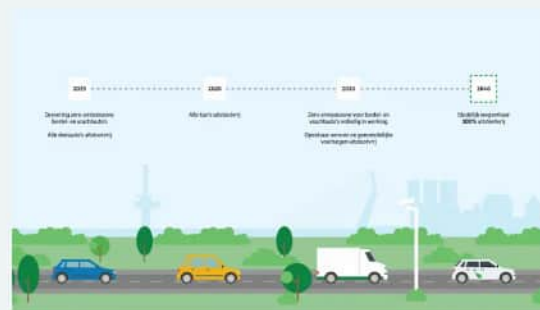
Rotterdam groeit. En dat betekent ook dat we op het gebied van mobiliteit steeds meer uitdagingen hebben. Met ons beleid zorgen we dat iedereen zich vlot, veilig en zonder uitstoot door de stad kan bewegen. Zo maken we van Rotterdam een nog fijnere plek.

Voor welke uitdaging staan we?

Groei van de stad moet samengaan met het verbeteren van de bereikbaarheid, luchtkwaliteit, CO₂-uitstoot en leefbaarheid. Bijvoorbeeld door het verlagen van de maximumsnelheid in 115 straten naar 30 km/u. Maar ook door een [verkeersplan](#) dat het verkeer in en om de stad regelt.

Plannen en keuzes zijn nodig, want ongeveer 30% van de CO₂-uitstoot en 25% van de luchtverontreiniging in de stad komt door het verkeer. De ambitie is dat het complete systeem van mobiliteit in 2040 uitstootvrij is. Van verkeer tot alle infrastructuur die nodig is voor mensen en goederen.

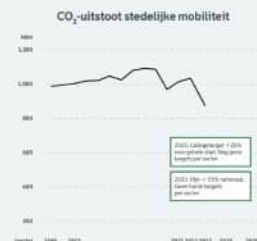
Op deze pagina

[Voor welke uitdaging staan we?](#)
[Goederenvervoer en logistiek](#)
[Laadinfrastructuur](#)
[Elektrisch personenvervoer](#)
[Overige mobiliteit](#)
[Overzicht projecten](#)
[Belangrijke documenten](#)

Het verminderen van de CO₂ in Rotterdam richting 2040.

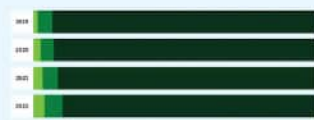
CO₂ door mobiliteit in de stad

Tot 2020 zagen we een stijging van de CO₂-uitstoot door het verkeer in de stad. Dit kwam niet alleen door de groei van het aantal inwoners van Rotterdam, maar ook door economische groei van de stad. De laatste jaren daalt de uitstoot.

De dalende CO₂-uitstoot van de mobiliteit in de stad richting 2030.

We zien steeds meer elektrisch vervoer op de weg en Rotterdammers die schonere vervoer kiezen, zoals de fiets of het openbaar vervoer.

Rotterdamers kiezen voor steeds duurzamere manieren om zich door te stad te verplaatsen.

We hebben drie hoofdthema's om de stad uitstootvrij te maken:

- Autoluwer maken van de binnenstad (centrum en de wijken Oude Westen, Nieuwe Westen, Middelland en Oude Noorden).
- Schone ritten en dus elektrisch rijden. Het uitstootvrij maken van brommers, personenauto's, bestelauto's, vrachtauto's, bussen en mobiele werktuigen.
- Investeren en aantrekkelijker maken van het OV in de hele stad en investeren in Park&Ride parkeren (P&R) bij de belangrijkste stedelijke OV-verbindingen.

De rol van de gemeente

We maken regels voor de uitstoot van bestel- en vrachtauto's (zero-emissiezone). Ook geven we subsidies voor onder andere elektrische taxi's en zorgen we dat voetgangers, fietsers en het openbaar vervoer meer ruimte krijgt. Verder adviseert de gemeente en helpen we duurzame plannen voor mobiliteit. Daarnaast zorgen we voor meer laadpalen en stimuleren we het gebruik van schone energie. Samenwerking met Rotterdamers en bedrijven is hierin heel belangrijk.

Goederenvervoer en logistiek

Goederenvervoer is noodzakelijk maar ook een belasting voor de stad. In 2030 is de zero-emissiezone binnen de ring van Rotterdam volledig ingevoerd. Dat betekent dat alle bestel- en vrachtauto's in dat gebied uitstootvrij zijn.

Resultaten tot nu toe

Op 1 januari 2025 voerde Rotterdam de zero-emissiezone in. Dit betekent dat alle nieuwe bestel- en vrachtauto's in dit gebied uitstootvrij moeten zijn. Voor de meest schone brandstofvoertuigen is er een overgangsregeling tot 2030. Met advies op maat en subsidieregelingen zorgt de gemeente dat de zone haalbaar is voor alle ondernemers. Van zzp'er tot multinational.

De gemeente voerde de afgelopen jaren bijna 1300 adviesgesprekken en gaf subsidie voor 18 vernieuwende logistieke concepten om pakjes en goederen op de juiste plek te bezorgen, zoals speciale bakfietsen en bouw hubs. De gemeente werkt samen met de logistieke sector vanuit de community Logistiek 010. Dit zijn meer dan 3300 organisaties.

In 2024 organiseerde de gemeente verschillende evenementen, zoals het gratis evenement Plug In 010 voor ondernemers. Hier kwamen meer dan 700 bezoekers op af.

Vervolgstappen

De gemeente blijft ondernemers helpen bij de overstap naar elektrisch vervoer. Daarnaast onderzoeken we samen met bedrijven het maken van logistieke overslag hubs. Dit zijn plekken aan de rand van de stad om spullen te verdelen naar de buurten. De gemeente maakt ook haar eigen wagenpark uitstootvrij. Van busjes tot vuilniswagens. In samenwerking met het Havenbedrijf onderzoeken we ook hoe de uitstoot van (zwaar) vrachtverkeer in de haven uitstootvrij kan worden.

Laadinfrastructuur

Iedereen in Rotterdam moet makkelijk een auto op batterij kunnen opladen. Hierbij is het de uitdaging om een goede laadinfrastructuur te ontwikkelen met zo min mogelijk extra druk op het elektriciteitsnetwerk van de stad. De gemeente en de netbeheerder werken aan slimme laadinfrastructuur met meer openbare laadpalen en laadpleinen, plus snelladers voor logistiek en taxi's. Bedrijven, marktpartijen, woningeigenaren en huurders dagen we uit om mee te doen.

Resultaten tot nu toe

De gemeente breidt het openbare laadnetwerk steeds verder uit. Sinds januari 2023 zijn er ruim 2.000 laadpunten bijgekomen. Hiermee komt het totaal aantal openbare laadpunten in de stad op 6.850. Ook zijn er slimme laadpleinen met snellaadpunten en mogelijkheden voor auto's om stroom aan het energienet te leveren. Op de truckparking Waalhaven legde het Havenbedrijf ook nog eens acht laadpunten aan voor vrachtwagens.

Met stroom uit het RET-metronetwerk kunnen we mobiele werktuigen op bouwplaatsen laten opladen. Zo ontlasten we het elektriciteitsnetwerk in de stad.

Speciaal voor Verenigingen van Eigenaren is er een loket bijgekomen voor alle vragen over laadpalen.

Vervolgstappen

Tot en met 2026 werkt de gemeente aan de volgende doelen:

- 2.000 extra laadpunten
- 80 extra snellaadpunten
- 3 extra sterke laders of laadlocaties voor vrachtauto's
- 500 bedrijven laadadvies geven en voor alle 45 bedrijfsterreinen in Rotterdam een gebiedsgerichte aanpak opstellen, met een laadadvies per terrein
- Plan van aanpak maken voor laadinfrastructuur van mobiele werktuigen
- Meer inzet van RET-stroom voor het realiseren van laadpleinen bij grote OV-stations

Elektrisch personenvervoer

De ontwikkelingen voor de elektrisch maken van bussen, deelauto's en taxi's gaan hard. Dit is goed voor het klimaat en levert een schonere en stillere stad op. De doelen zijn:

- In 2025 zijn alle deelauto's uitstootvrij
- In 2028 zijn alle taxi's uitstootvrij
- In 2030 zijn alle RET OV-bussen, voertuigen voor doelgroepenvervoer, watertaxi's en waterbussen uitstootvrij

Resultaten tot nu toe

Elektrisch personenvervoer bereikt de gemeente door afspraken en aanbestedingen met (vervoers)bedrijven:

- Afspraken met aanbieders van deelauto's. Ruim 50% van de deelauto's is nu uitstootvrij.
- Afspraken met de Metropoolregio Rotterdam Den Haag (MRDH). Ongeveer 40% van alle door RET-bussen afgelegde kilometers is uitstootvrij.
- Overeenkomst voor vervoer van speciale doelgroepen Wet Maatschappelijke ondersteuning (WMO). Ongeveer 50% van het doelgroepenvervoer is uitstootvrij.
- Afspraken met de Rotterdamse taxibranche en subsidie voor de aanschaf van elektrische taxi's. Ongeveer 12% van de taxi's in Rotterdam is uitstootvrij.
- Afspraken met de watertaxi. Ongeveer 40% van de watertaxi's is uitstootvrij.
- Afspraken met werkgevers in de Klimaatalliantie Duurzame Mobiliteit. Inmiddels zijn meer dan 150 grote Rotterdamse werkgevers aangesloten, waar in totaal meer dan 150.000 werknemers werken. Zij willen 50% CO₂-vermindering door minder reizen (zakelijk en woon-werk), meer fietsen, meer lopen en meer gebruik van uitstootvrije voertuigen. Ook hebben zij een aantrekkelijk mobiliteitspakket voor hun medewerkers.
- De personenauto's uit het gemeentelijk wagenpark zijn sinds 2023 (op een enkele hybride na) allemaal elektrisch. Daarnaast heeft de gemeente de reiskostenregeling voor medewerkers aangepast om het gebruik van fiets en openbaar vervoer te stimuleren.

Een overzicht met resultaten van schone mobiliteit in 2024.

Vervolgstappen

Niet alleen de gemeente en bedrijven in de stad en regio, maar ook bewoners en bezoekers weten elektrisch vervoer steeds beter te vinden. Toch zijn we er nog niet en moet er nog veel gebeuren. De gemeente blijft elektrisch vervoer stimuleren, bijvoorbeeld door het plaatsen van extra laadpalen. Ook zetten we in op alternatief vervoer zoals lopen, fietsen, deelvervoer en het OV.

Overige mobiliteit

Naast de ambitie dat alle voertuigen in de stad in 2040 uitstootvrij zijn, is er ook een opgave voor de overige mobiliteit. Denk bijvoorbeeld aan het transport van en naar de haven, aan mobiele werktuigen en alles dat over het water vervoerd wordt. Veel van deze voertuigen zijn nu nog moeilijk uitstootvrij te maken, maar dat betekent niet dat de gemeente hier niets aan doet. Het doel van de gemeente is dat deze voertuigen uiterlijk in 2050 klimaatneutraal zijn.

Resultaten tot nu toe

Eind 2023 tekenden 45 partijen, waaronder verschillende ministeries, waterschappen, provincies, gemeenten en branche- en netwerkorganisaties, het convenant Schoon en Emissieloos Bouwen (SEB). De gemeente is een van die partijen. In 2024 ondertekenden nog eens 21 partijen het convenant SEB. In het convenant zijn afspraken gemaakt om bouwmachines die ingezet worden bij door de gemeente ingekochte werken schoner, gezonder en stiller te maken.

De gemeente gebruikt in diverse projecten al uitstootvrije mobiele werktuigen. Het voormalige Vafamil-terrein aan de Strandweg in Hoek van Holland is bijvoorbeeld heringericht met een elektrische kraan.

Vervolgstappen

De gemeente gaat door met uitstootvrij bouwen. Rond de zomer 2025 wordt bijvoorbeeld de kademuur van de Westerkade nagenoeg volledig uitstootloos vervangen.

Samen met het Havenbedrijf werkt de gemeente aan uitstootlabels voor de binnenvaart. Deze aanpak sluit aan bij de landelijke aanpak van de binnenvaarttafel en de werkgroep Schone Binnenhaven van het Schone Lucht Akkoord.

Overzicht projecten

Meer weten? Bekijk [alle projecten](#) uit het Klimaat Actieplan Rotterdam over duurzame mobiliteit.

Belangrijke documenten

[Aanpak Nul Emissie Mobiliteit \(2019\)](#)

[Stappenplan Zero Emissie Stadslogistiek \(2019\)](#)

[Convenant Zero Emissie Stadslogistiek \(2020\)](#)

Delen via

Zie ook

> [Klimaat Actieplan Rotterdam](#)

[Home](#) > [Klimaatdoelen haven](#)

Leestijd: 7 min

Klimaatdoelen haven

 Lees voor

Om haar sterke positie te behouden ontwikkelt de Rotterdamse haven zich tot dé duurzame haven van de toekomst. Ontdek de Rotterdamse plannen voor een van de belangrijkste havens ter wereld.

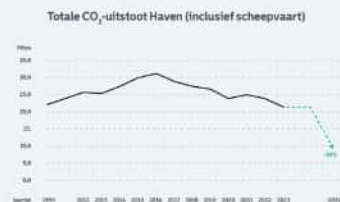
Voor welke uitdaging staan we?

De haven werkt toe naar een CO₂-vermindering van 55% in 2030 en naar nul uitstoot in 2050. In dat jaar zal de havenindustrie ook volledig circulair moeten zijn. De afgelopen jaren is de uitstoot van CO₂ al sterk gedaald door de sluiting van de kolencentrales, elektrificatie en energiebesparing van de industrie.

CO₂-uitstoot in de haven

In de grafiek staat het doel van 55% CO₂-vermindering in 2030 vertaald naar de haven. De zwarte lijn laat het verloop van de CO₂-uitstoot in de afgelopen jaren zien. De groene lijn staat voor de CO₂-daling die nodig is om onze doelen te halen.

Bron: DCMR CO₂-monitor Rotterdam 2023

De dalende CO₂-uitstoot van de haven (inclusief scheepvaart) richting 2030.

Wat moet er gebeuren?

Het is een enorme uitdaging om alle doelen te halen. Dit vraagt om grote inzet van de grote bedrijven in de haven en innovaties van nieuwkomers. Ook is het nodig om personeel om te scholen en te investeren in veiligheid. Het gebruik van groene stroom en waterstof is doorslaggevend voor de verduurzaming van het energiesysteem. Voor een toekomstbestendige haven is een mix nodig van het gebruik van duurzame brandstoffen en circulaire grondstoffen voor de productie in diverse ketens. Denk daarbij aan een mix van CO₂, waterstof, biomassa en reststromen.

Investeren in duurzaamheid

Investeren van bedrijven in de haven zijn heel belangrijk voor de verduurzaming. Op dit moment is het investeringsklimaat helaas niet goed. Het versnellen van de veranderingen die zo belangrijk zijn in de haven is complex. Dat komt omdat er veel factoren zijn waar we beperkte grip op hebben. Bijvoorbeeld stikstofruimte, beperkte ruimte in boven- en ondergrond en drukte op het elektriciteitsnet. Maar ook de hoge elektriciteitskosten en de krapte op de arbeidsmarkt.

Het is belangrijk om vertraging te voorkomen in de besluitvorming over grote projecten, zoals de Deltacorridor of de aanleg van het landelijke waterstofnetwerk. Hiervoor hebben we de Rijksoverheid en de Provincie nodig. Voor het werven van technisch personeel werken we samen met onderwijsinstellingen, bedrijven, Deltalings en het Havenbedrijf.

De rol van de gemeente

In de haven zijn de grote bedrijven en de Rijksoverheid aan zet. In de haven maakt de

Op deze pagina

Voor welke uitdaging staan we?

Verduurzamen transport

Verduurzamen energiesysteem

Verduurzamen productiesysteem

Overzicht projecten

Belangrijke documenten

landelijke overheid afspraken over CO₂-vermindering met de grote uitstoters. De Rijksoverheid en de gemeente zijn samen aandeelhouder van het Havenbedrijf. Naast onze beperkte officiële rol, doen we ons best om bedrijven samen te brengen, innovatie te bevorderen en randvoorwaarden te verbeteren. Bijvoorbeeld via het Versnellingshuis.

Verduurzamen transport

Wegen, sporen, waterwegen en buisleidingen. Voor de concurrentiepositie van de haven is een betrouwbaar transportnetwerk heel belangrijk. Voor het verduurzamen kiest de haven voor duurzame brandstoffen, elektrificatie, efficiëntie en de verschuiving naar de meest efficiënte vervoersvormen (modal shift). Voor de scheepvaart werken we vooral aan walstroom.

Walstroom

Met walstroom krijgen aangemeerde schepen elektriciteit, zodat ze hun vervuulende generatoren kunnen uitzetten. Het is op dit moment de best beschikbare techniek om de CO₂-uitstoot van de scheepvaart te verminderen. Walstroom zorgt ook voor minder geluid en minder uitstoot van stikstof en fijnstof. Dit is belangrijk nu stad en haven steeds dichter naar elkaar toe groeien.

Ligplaatsen met walstroom die we in de collegeperiode 2022-2025 willen opleveren

Resultaten tot nu toe

Walstroom voor de binnenvaart is al in heel Rotterdam beschikbaar. We werken ook aan walstroom voor zeeschepen. Met subsidie van de gemeente is er bijvoorbeeld walstroom beschikbaar voor zeeschepen van Heerema in het Calandkanaal. Er zijn inmiddels walstroominstallaties in Merwe-Vierhavens en in de Waalhaven in gebruik. En ook voor de grootste containerterminals is er interesse. In 2024 stelde de gemeente bovendien subsidie beschikbaar voor bedrijven met een ligplaats in Rotterdam.

We richten ons niet alleen op walstroom. Er lopen ook projecten met alternatieve brandstoffen en efficiënter transport, bijvoorbeeld door middel van automatisering.

Vervolgstappen

In de Rotterdamse haven komt er walstroom aan de Lloydkade, Parkkade en Wilhelminakade (Cruiseterminal). Sinds 2023 is er een regeling waarin we als gemeente 80% van een haalbaarheidsstudie voor walstroom mee betalen.

In 2025 krijgt een aantal bedrijven subsidie om walstroom aan te leggen op hun eigen terminal in Rotterdam. We werken samen met omliggende gemeenten. Met andere havens (zoals Hamburg, Antwerpen) stemmen we onze acties rondom walstroom af om elkaar te versterken en te helpen. Dat doen we ook met de Europese Unie.

Rol van de gemeente

Als het nodig is, neemt de gemeente de tijdelijke rol van mede-ontwikkelaar op zich. Een mooi voorbeeld is de walstroom bij het Calandkanaal waar meerdere partijen samenwerken bij de aanleg. De gemeente en het Havenbedrijf spelen samen een belangrijke rol, die verandert wanneer de walstroommarkt verder ontwikkeld is en walstroom gemakkelijker valt te financieren. De gemeente richt zich dan op meer internationaal draagvlak en de technische standaarden van walstroom, zodat de stroom makkelijker beschikbaar is.

Verduurzamen energiesysteem

Vóór 2030 moeten de twee kolencentrales op de Maasvlakte sluiten. Er staan ook al veel windmolens in de haven en dit aantal kan nog groeien. Het stadsbestuur wil in totaal ook 3,2 km² zonnepanelen aanleggen in de stad en de haven. Voor de gascentrales wordt onderzocht of ze ook op duurzame gasseen, zoals waterstof, kunnen draaien.

De hoeveelheid duurzame energie die we in Nederland opwekken is niet voldoende voor onze energiebehoefte. We importeren daarom duurzame energie, net als dat met fossiele brandstoffen gebeurt. In 2026 verwachten we de eerste waterstof tankers in Rotterdam met duurzame waterstof uit het buitenland.

Om de duurzame ontwikkelingen mogelijk te maken moet het energiesysteem van de haven worden verbouwd. Dat is een enorme uitdaging. Zeker als het gaat om stroomaansluitingen. Met uitzondering van de Eerste en Tweede Maasvlakte is het elektriciteitsnet door toegenomen drukte tot minstens 2029 vol. Nieuwe aansluitingen of uitbreidingen voor grootverbruikers zijn niet mogelijk.

Resultaten tot nu toe

Het energiesysteem is belangrijk voor een succesvolle energietransitie in de haven. Plannen daarvoor noemen we de Cluster Energie Strategie (CES) Rotterdam-Moerdijk. De landelijke overheid begint met het Meerjarenprogramma Investerings Energie en Klimaat (MIEK). Er liggen acht MIEK-projecten op Rotterdams grondgebied. Het negende project dat is voorgesteld heet Elektrolyzers op de Maasvlakte.

Vervolgstappen

Alle plannen bij elkaar leiden tot de gewenste vermindering van CO₂-uitstoot, maar we moeten voor deze plannen kunnen starten nog veel regelen. Denk vooral aan de stikstofruimte, hoe past het in de omgeving en maatwerksubsidies vanuit de landelijke overheid.

Rol van de gemeente

Als gemeente ondersteunen we de MIEK-projecten. Ook zorgen we dat stroomkabels vanuit windparken op zee aan land komen en werken we samen aan het oplossen van de drukte op het elektriciteitsnet (netcongestie). Daarnaast maken we afspraken over het opwekken van zonne-energie en windenergie in het havengebied.

Verduurzamen productiesysteem

De industrie van de Rotterdamse haven telt onder andere vier oleraffinaderijen, ruim 45 chemische bedrijven en vijf raffinaderijen voor plantaardige olie. De industrie werkt aan een economie met groene energie en duurzame grondstoffen, zoals groene stroom, biogrondstoffen en waterstof.

De CO₂-uitstoot per productiesysteem in de haven.

Bron: [DCMR CO₂-monitor Rotterdam 2023](#)

Inschatting daling CO₂-uitstoot voor 2030

Geplande en gestarte projecten	Inschatting Havenbedrijf in megaton	Inschatting DCMR in megaton

Energie-efficiëntie industrie	1,0	0,44
CO2-opslag Porthos	2,5	2,25
CO2-opslag Aramis	1,6	0
Groene waterstof uit Rotterdam	1,4	0,73
Elektrificatie industrie	0,5	0
Uitfaseren kolencentrales	3,6	3,8
Overig	0,8	0
Totaal	11,4	7,2

Bron: Havenbedrijf Rotterdam: [Jaarverslag Havenbedrijf 2024 - Vooruitblik 2030](#).

Bron: DCMR Effect Klimaat Actieplan Rotterdam 2025.

Om het doel van 55% CO2-vermindering in 2030 te halen moet de jaarlijkse CO2-uitstoot verlaagd worden naar 9,3 Mton. Het Havenbedrijf heeft een berekening gemaakt en verwacht 11,4 Mton CO2-besparing. Milieudienst DCMR is strenger in de CO2-berekeningen en komt uit op een vermindering van 7,2 Mton in 2030. Of deze verwachtingen ook echt gehaald worden, weten we pas zeker in 2030. Het hangt van veel zaken af. Bijvoorbeeld de ontwikkelingen in de economie, infrastructuur, energieprijzen, investeringen in het havengebied en nieuwe wet- en regelgeving.

Resultaten tot nu toe

- Bedrijven aanspreken op hun maatschappelijke verantwoordelijkheid en helpen met knelpunten. De nadruk ligt daarbij op de arbeidsmarkt, het onderwijs, de vergunningen en de ruimte.
- Barrières wegnemen met de juiste partijen. Voorbeelden zijn de Clustertafel Haven & Industrie, het Versnellingshuis, en Vergunningenloods en de coalities rond het gebruik van afgevangen CO2 en wind op zee.
- Lobbyen bij de Rijksoverheid en Europa, en internationaal samenwerken met Hamburg, Antwerpen en andere havensteden.
- Innovatie mogelijk maken. De gemeente ondersteunt en financiert innovatieve projecten vanuit het energie- en duurzaamheidstransitiebudget (DTB) en het Energietransitie Fonds Rotterdam (ETF-R).

Rol van de gemeente

Tientallen geplande en gestarte projecten in het havengebied zorgen voor grote besparing van CO2-uitstoot. Maar veel voorwaarden (geld, ruimte, techniek) zijn nog niet allemaal rond. Met een budget voor duurzaamheid ondersteunen we circulaire projecten, waterstofprojecten en walstroom. Onze rol is om bedrijven aan te blijven spreken, belemmeringen helpen weg te nemen, te lobbyen en innovatie te stimuleren.

Overzicht projecten

Meer weten? Bekijk [alle projecten](#) uit het Klimaat Actieplan Rotterdam over de haven en de industrie.

Belangrijke documenten

[Walstroomstrategie 2020](#)

[DCMR: CO2-monitor Rotterdam 2023](#)

[DCMR: Effect Klimaat Actieplan Rotterdam 2025](#)

[Havenbedrijf Rotterdam: Jaarverslag Havenbedrijf 2024 - Vooruitblik 2030](#)

Delen via

Zie ook

> [Klimaat Actieplan Rotterdam](#)

[Algoritmeregister](#) [Cookies](#) [Toegankelijkheid](#) [Over deze site](#) [Werken voor Rotterdam](#)

Gemeente
Rotterdam

Gemeente Rotterdam gebruikt cookies om de website gebruiksvriendelijker te maken.

Accepteer cookies

Weiger cookies

[Home](#) > [Klimaatdoelen grondstoffentransitie](#)

Leestijd: 7 min

Klimaatdoelen grondstoffentransitie

 [Lees voor](#)

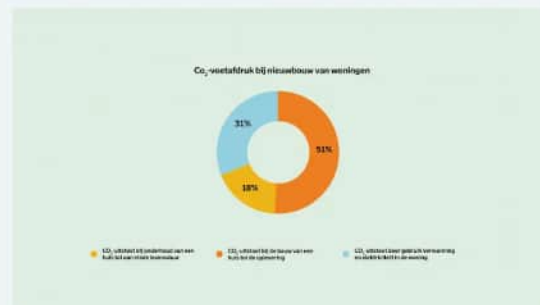
De gemeente zoekt manieren om slimmer en duurzamer met grondstoffen en materialen om te gaan. Dat noemen we de grondstoffentransitie. Het doel is om in 2030 50% minder nieuwe grondstoffen te gebruiken. In 2050 zijn we zelfs helemaal circulair.

Voor welke uitdaging staan we?

De grondstoffentransitie draagt bij aan de klimaatdoelen voor 2030 en 2050. Als we minder grondstoffen en materialen gebruiken, voorkomen we veel CO₂-uitstoot. Bijvoorbeeld bij het bouwen van huizen. Het plaatje hierboven laat de CO₂-voetafdruk van één woning zien. 69% van de CO₂-uitstoot wordt veroorzaakt door het materiaalgebruik bij de bouw van een huis en het onderhoud. We kunnen de voetafdruk van een woning dus sterk verlagen als we slimmer omgaan met materialen.

Dit zorgt voor:

- **een groener en duurzamer Rotterdam**
Minder invloed op milieu, natuur en klimaat door vervuilende productie.
- **een economisch veerkrachtiger Rotterdam**
Minder kwetsbaar voor leveringsrisico's en onbetaalbare grondstoffen, en een sterkere lokale economie.
- **een gezonder en schoner Rotterdam**
Minder giftige materialen in de bouw en bij de productie van goederen, en een schonere leefomgeving door minder uitstoot, verspilling en (zwerf)afval.

De CO₂-voetafdruk bij de nieuwbouw van woningen.

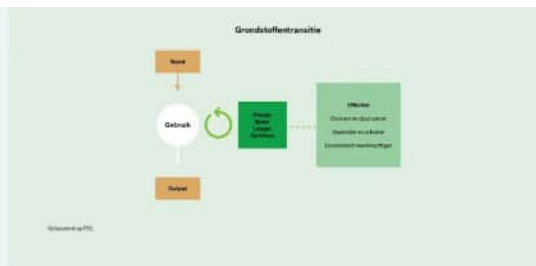
We verdelen de verbeteringen die we met de grondstoffentransitie maken in drie productgroepen: Bouw, Organische Stroom en Consumptiewaarde. De focus ligt op drie doelgroepen.

- **De eigen organisatie**
De gemeente wil de grondstoffentransitie gebruiken in haar eigen processen, beleid en uitvoering. Bijvoorbeeld door andere keuzes te maken in het ontwerp en materialen voor de openbare ruimte. Maar ook door duurzame eisen te stellen aan de bedrijfskleding en andere spullen die worden ingekocht.
- **Rotterdammers**
De gemeente zet zich in om het voor Rotterdammers makkelijk en aantrekkelijk te maken om slimmer en duurzamer met spullen en voedsel om te gaan. Daarvoor ondersteunen we allerlei initiatieven van en door inwoners.
- **Ondernemers**
Voor een toekomstbestendig bedrijf is een duidelijke grondstofstrategie onmisbaar. We stimuleren ondernemers en helpen hen verder. Bijvoorbeeld door te bouwen aan gezonde businesscases en succesvolle ketensamenwerking.

Op deze pagina

Voor welke uitdaging staan we?

[Circulair Bouwen](#)[Consumptiewaarde](#)[Organische Stroom](#)[Overzicht projecten](#)[Belangrijke documenten](#)

De effecten van de grondstoffentransitie in Rotterdam.

Circulair Bouwen

Circulair bouwen wordt de nieuwe standaard. Hiermee bedoelen we bijvoorbeeld dat een nieuw gebouw wordt ontworpen met duurzame en hergebruikte materialen van een oud gebouw. Of dat een gebouw zo ontworpen wordt dat het later eenvoudig uit elkaar kan worden gehaald en onderdelen opnieuw worden gebruikt. Ook werken we aan nieuwe financiële regels in de bouw om de waarde van materialen beter te behouden.

Voorbeelden van resultaten

- Bij de Keilehaven in Merwe-Vierhavens is een getijdenpark met nieuwe natuur gemaakt. Voor het park is ongeveer 10.000 ton aan zand gebruikt uit het Museumpark, waarmee de gemeente zo'n € 130.000 bespaarde.
- In 2023 heeft de gemeente in 177 projecten rond groot onderhoud van wegen 85.000 m² aan betonstraatstenen en tegels hergebruikt, in plaats van nieuw te kopen. Daardoor was 10.000 ton minder aan grondstoffen nodig en bespaarden we 1.070 ton CO₂-uitstoot.
- Opening van een brug in Hoogvliet, gemaakt van circulair betonmengsel zonder cement en voor 50% uit gerecyclede grondstoffen. Hierdoor was de milieukostenwaarde (MKI) 26% en de CO₂-uitstoot 48% lager.
- In Reyeroord opende in 2024 het eerste depot waar gebruikte materialen uit de openbare ruimte worden opgeslagen voor hergebruik. Met deze kennis willen we in de komende jaren nog één of meer stedelijke opslagplaatsen voor (bouw)materialen ontwikkelen.
- In 2025 opent de gemeente het meest circulaire milieupark van Europa, met een grondstoffencentrum (de HER). Het milieupark, het gebouw zelf en de inrichting zijn bijna volledig circulair gebouwd. De HER was jarenlang een laboratorium in Delft, dat uit elkaar is gehaald en verhuisd naar Rotterdam.

Vervolgstappen

Met het programma Rotterdam Circulair 2023-2026 werkt de gemeente aan minder, beter, langer en opnieuw gebruik van grondstoffen in de bouw.

Rol van de gemeente

De gemeente maakt bruikbare regels voor onze bouwpartners om de grondstoffentransitie ook binnen hun projecten door te voeren. We werken ook samen met andere overheden voor het aanpassen en aanscherpen van de afspraken die circulaire bouw en de economie versnellen. Ook zorgen we voor duidelijke afspraken als we zelf een bouwopdracht hebben. Ten slotte werken we samen en delen we kennis met marktpartijen voor Paris Proof bouwen.

Consumptiewaar(de)

Rotterdamers en ondernemers in de stad worden steeds bewuster over hoeveel en welke producten ze kopen en gebruiken. Of eigenlijk, hoe ze het kunnen doen met minder. Minder, beter, langer en opnieuw gebruik van producten vraagt een verandering in productie, reparatie en aanbod. De gemeente stimuleert naast bewoners daarom de lokale maakindustrie, vernieuwende circulaire activiteiten en samenwerking met het onderwijs.

Voorbeelden van resultaten

- De Maatschappelijke Samenwerkende Organisatie (MSO) heeft in Rotterdam

- De wereldhavendagen experimenteerde als eerste grote evenement in Rotterdam met een systeem voor herbruikbare drinkbekers. Geïnspireerd door de Wereldhavendagen maken maar liefst tien andere Rotterdamse evenementen hun evenement circulair.
- In samenwerking met Rotterdamse opleidingen startte de gemeente met de Microfactory. Hier leerden studenten van mode-opleidingen circulair ontwerpen. Een groep studenten kreeg de officiële opdracht van KPN om oude monteurskleding een nieuw leven te geven. Het bedrijf was zo enthousiast dat het gelijk een grote bestelling deed voor de productie van familiedekens en koffiebekerwarmers. Oxiuous Talent Factory helpt bij de uitvoering.
- In 2024 startten vier nieuwe circulaire wijkinitiatieven een circulaire kluslocatie voor met name eenzame Rotterdammers. Er zijn elf initiatieven in tien wijken actief. In 2025 komen daar nog drie wijken bij.
- Met extra geld kunnen verschillende circulaire bedrijven hun ontwikkeling versnellen of verder groeien. Veel van hen hebben goede kansen om de markt hiermee te veranderen.
- De gemeente leverde voor we de eerste MVOI-actieplannen op met circulair als belangrijk thema. MVOI staat Maatschappelijk Verantwoord Opdrachtgeven en Inkopen. De plannen gaan bijvoorbeeld over verlenging van levensduur of verminderen van materialen die de gemeente inkoopt. Deze plannen brengen we in 2025 verder.
- De Afrikaanderwijk Coöperatie opende in 2024 het Grondstoffenstation, waar hergebruik en recycling door de marktondernemers op het Afrikaanderplein centraal staan.

Vervolgstappen

Via het programma Rotterdam Circulair 2023-2026 werkt de gemeente aan het minder, beter, langer en opnieuw gebruiken van consumptiegoederen.

Rol van de gemeente

Als gemeente hebben we een verantwoordelijkheid voor onze eigen inkoop: van bedrijfskleding tot plekken op straat, in de wijken en in parken. Ook zetten we ons in om landelijke regelgeving te vertalen naar gemeentelijk beleid en handvatten. Ten slotte steunen en stimuleren we lokale maakindustrie, vernieuwende circulaire activiteiten en bewoners om meer circulair te denken en te doen.

Organische Stromen

Natuurlijk materiaal noemen we organisch als het van levende organismen komt, zoals planten en dieren. Dat is waardevol als grondstof voor allerlei toepassingen, bijvoorbeeld voor biobased producten met een biologische oorsprong en hernieuwbare grondstoffen. Natuurlijk materiaal wordt niet langer verspild, als afval verwerkt of verbrand, maar is een goudmijn voor de circulaire economie. Het 'groene goud' in en uit de stad benut de gemeente bij het ontwerp en beheer van de buitenruimte. Bijvoorbeeld in keuzes voor materialen en het gezonder maken van de bodem.

Voorbeelden van resultaten

- In maart 2024 opende op het terrein van de circulaire materialenbank een bokashi-hoop. Bokashi is een bodemverbeteraar die gemaakt is van oude bladeren. Met de 2 miljoen kilo bladeren die de gemeente jaarlijks van straat veegt kun je heel veel doen.
- In 2026 bekijken we het groenonderhoud voor de toekomst. Materiaal dat vrijkomt bij het verzorgen van de buitenruimte bevat voedingsstoffen en is een schuilplek voor (bodem)leven. Het is belangrijk dat het zoveel mogelijk in de stad blijft of wordt verwerkt tot bruikbare stadscompost. Bomen die we moeten omkappen worden verwerkt tot planken of krijgen een nieuwe bestemming op schoolpleinen.
- Voor de Zachte Stad ontwierp topontwerper Christien Meindertsma allerlei producten van Rotterdamse schapenwol. Van muts tot bank, van colbert tot piano-onderdelen. De resultaten reisden als tentoonstelling een jaar rond door de stad. De tentoonstelling krijgt een plek op de Belevenisboerderij Schieveen. Het onderzoek leverde ook een innovatie op: een techniek om met wol 3D te printen, zonder lijm of andere stoffen. Dit is een kansrijke circulaire vervanger voor schuimrubber of latex. Deze innovatie wordt dan ook doorontwikkeld.

Vervolgstappen

Met Rotterdam Circulair 2023-2026 werkt de gemeente aan het minder, beter, langer

Rol van de gemeente

Als eigenaar, ontwerper en beheerder van al het groen in de openbare ruimte willen we al het organisch materiaal zo goed mogelijk benutten en afspraken maken over circulair werken. Daarnaast stelt de gemeente regels op zodat vraag en aanbod beter op elkaar aansluiten. Zo kunnen organische materialen efficiënter worden hergebruikt. Ook helpen we bedrijven en organisaties om nieuwe ideeën te bedenken en verder te ontwikkelen.

Overzicht projecten

Meer weten? Bekijk [alle projecten](#) uit het Klimaat Actieplan Rotterdam over de grondstoffentransitie.

Belangrijke documenten

- [Programmaplan 2023-2026](#)
- [Plan van Aanpak Duurzaam Doorbouwen](#)
- Voortgangsbeeld 2025 (beschikbaar zomer 2025)

Delen via

Zie ook

- > [Klimaat Actieplan Rotterdam](#)

Lees voor

Jaar	Personeelsauto's	Vrijblijvend	Zwaar vervoer
2023	10%	10%	80%
2025	10%	10%	80%
2030	10%	10%	80%

Woon-werk en zakelijke reizen

Sinds 2016 hebben we onze CO2-uitstoot met 64% verminderd (2023). Dit komt onder andere omdat we veel meer thuiswerken en ook anders zakelijk reizen. Bijvoorbeeld reizen met de trein in plaats van de auto of vliegtuig. Ook worden ambtenaren met een speciale regeling voor reiskosten gestimuleerd om de fiets of het openbaar vervoer te nemen.

Rol van de gemeente

We houden onze CO2-uitstoot goed in de gaten door regelmatig te meten en op tijd bij te sturen. De CO2 Prestatieladder helpt ons hierbij en houdt ons scherp. In 2024 werden we bovendien gecertificeerd op niveau 4, het op een na hoogste niveau. Jaarlijks wordt getoetst of we onze processen goed op orde hebben.

Belangrijke documenten

[CO2 Prestatieladder](#)

Delen via

Zie ook

> [Klimaat Actieplan Rotterdam](#)

[Algoritmeregister](#) [Cookies](#) [Toegankelijkheid](#) [Over deze site](#) [Werken voor Rotterdam](#)

Gemeente Rotterdam gebruikt cookies om de website gebruiksvriendelijker te maken.

Accepteer cookies

Weiger cookies

Leestijd: 4 min

Rotterdamse Klimaataanjagers

Rotterdam klimaatneutraal doen we samen. De Rotterdamse Klimaataanjagers (RKA) verbinden partijen en netwerken in de stad om samen te werken aan de klimaatdoelen voor energie en gebruik van grondstoffen.

Rotterdam werkt hard om in 2050 klimaatneutraal te zijn. Om dat voor elkaar te krijgen is het belangrijk om samen te werken met partners in de stad. De Rotterdamse Klimaataanjagers verbinden partijen en netwerken, en motiveren hen om door te pakken in de verduurzaming van de stad. Dat doen ze in de sectoren Zorg, Bouw, Haven en Industrie en Circulair.

De Klimaataanjagers kijken waar in deze sectoren kansen liggen, koppelen partijen aan de gemeente en nemen waar mogelijk belemmeringen weg. Ook zorgen ze voor betere samenwerking tussen de sectoren en versnellen zo de verduurzaming.

Sabine Diechevel, Klimaataanjager Circulair

Wout van der Heijden, Klimaataanjager Bouw

Cathy van Riel, Klimaataanjager Zorg

Anna-Marie Tjebkings, Klimaataanjager Haven en Industrie

Resultaten tot nu toe

- In november 2024 ondertekenden wethouders van grote steden en een aantal marktpartijen een intentieverklaring voor de nieuwe City Deal Toekomstbestendige Gebiedsontwikkeling. Doel: gebieden duurzaam, betaalbaar en met snelheid te ontwikkelen. Met oog voor natuur, klimaatadaptatie en sociale cohesie. De Klimaataanjager Bouw was nauw betrokken bij de totstandkoming hiervan.
- De Klimaataanjager Bouw onderzocht met bouwbedrijf Ballast Nedam de inzet van CO₂-certificaten en voerde diverse gesprekken met partijen uit de stad. Na een motie is er een projectleider vanuit de gemeente benoemd, aan wie de Klimaataanjager de kennis en vervolgacties heeft overgedragen.
- De Klimaataanjager Haven en Industrie organiseerde in oktober een veelbelovende bijeenkomst 'Samen aan de slag voor een (meer) inclusieve energietransitie'. Dit was een samenwerking tussen de Number 5 foundation, Deltalinqs en de gemeente. Op het evenement kwamen bewonersinitiatieven samen met partijen uit de haven om kennis te maken en kennis uit te wisselen. Vervolgssessies voor 2025 zijn ingepland en samenwerkingen worden onderzocht.
- Tijdens de Nationale Klimaatweek 2024 ondertekende de GGD Rotterdam de Green Deal Duurzame Zorg 3.0, mede dankzij de inzet van de Klimaataanjager Zorg. Met de Green Deal willen we de zorgpartijen in de stad stimuleren om de eigen CO₂-uitstoot te minimaliseren. Verder zat de Klimaataanjager Zorg die dag diverse lezingen voor waarin het belang van de Green Deal Duurzame Zorg 3.0 nogmaals werd benadrukt.
- De Klimaataanjager Zorg rondde in samenwerking met zes apothekers een succesvolle proef af, waarbij ingeleverde overtollige medicijnen door medewerkers van Schone Stad werden opgehaald en ingeleverd bij een milieupark. In 2025 wordt onderzocht of deze aanpak kan worden uitgebreid naar meer apotheken.
- Mede door de inzet van de Klimaataanjager Bouw is het besluit gevallen: er komt na Parijs ook in Rotterdam een Klimaatacademie. De Klimaatacademie Rotterdam moet een plek worden waar iedereen kan leren over de klimaattransitie en iedereen kan bijdragen aan een duurzame toekomst voor Rotterdam. Een projectleider vanuit de gemeente is inmiddels benoemd.
- De Klimaataanjager Circulair rondde samen met MKB Rotterdam en de gemeente het Activatieplan Zon af. Het doel is om samen met ondernemers in de stad steeds meer zonneprojecten te realiseren, zodat alle geschikte daken in de regio schone energie kunnen opwekken. Het Servicepunt Zon en onafhankelijke zonadviseurs staan de ondernemers bij. In

Vervolgstappen

- De Klimaataanjager Bouw startte in 2024 een verkenning naar een mogelijke opschaling van het [Plan van Aanpak Duurzaam Doorbouwen](#) in samenwerking met de G4-steden. Dit wordt samen met het ministerie verder uitgewerkt. In het tweede kwartaal van 2025 wordt de City Deal Toekomstbestendige Gebiedsontwikkeling getekend.
- De Klimaataanjager Haven en Industrie verkent hoe partijen in de haven op grote schaal meer energie kunnen besparen. Denk dan aan buisisolatie en het isoleren van tankwagens.
- De Klimaataanjager Circulair voerde gesprekken met de gemeente en het Sportbedrijf over hoe maatschappelijk vastgoed en sportverenigingen circulair en duurzamer kunnen worden.
- De Klimaataanjager Zorg onderzocht samen met de milieudienst DCMR en zes ziekenhuizen hoe het vermijden van korte autoritten en het verduurzamen van het woon-werkverkeer zorgen voor CO2-vermindering en gezondheidswinst. In 2025 worden de uitkomsten van het onderzoek gedeeld om bij meerdere partijen in gezond vervoer en een CO2-vermindering te stimuleren.
- Er vinden gesprekken plaats tussen de Klimaataanjager Circulair, de Waterschappen en de Unie van Waterschappen over circulair watergebruik in de gebouwde omgeving. In 2025 wordt in samenwerking met het Rotterdams Weerwoord en de Klimaataanjager Bouw de kansen zijn voor meer regenwateropvang en besparing van drinkwater onderzocht.

Meer informatie

Uitgebreide informatie over de Rotterdams Klimaataanjagers, nieuws en evenementen vind je op [Ondernemen010](#)

Delen via

Zie ook

> [Klimaat Actieplan Rotterdam](#)

Leestijd: 2 min

Duurzame voorbeelden

Rotterdamers werken samen aan een duurzame toekomst. Van lokale energieprojecten tot het bestrijden van energiearmoede en het creëren van groene banen. Deze initiatieven maken de stad schoner en sterker.

De energietransitie voor iedereen betaalbaar houden

Rieks Weerman, energiecoach. Foto: Gemeente Rotterdam

'We willen uiteindelijk allemaal besparen op (hoge) energiekosten. Duurzaamheid is een ingewikkeld onderwerp, maar als je het hebt over hoeveel kosten je kunt besparen, dan is dat een stuk concreter. Zeker voor mensen met een klein inkomen zijn de prioriteiten anders.'

— Rieks Weerman, energiecoach

Bijdragen aan meer duurzame en eerlijke kleding

Daisy Kroon, modeontwerper. Foto: Eric Fedien

'Ik wil laten zien dat ook het zetten van kleine stappen zinvol is. Ik vind het belangrijk om bij te dragen aan meer duurzame en eerlijke kleding.'

— Daisy Kroon, modeontwerper

Als gemeente geven we het goede voorbeeld

Richard van der Steen, medewerker gemeente. Foto: Eric Fecken

'Als wij laten zien dat we duurzaamheid serieus nemen, zullen anderen dat ook doen. En dan gaat het om het energieverbruik in onze kantoorlocaties, de openbare verlichting of ons wagenpark. Eigenlijk om alles van pennen en potloden tot grote projecten.'

— Richard van der Steen, medewerker gemeente

Het voorkomen en bestrijden van energiearmoede

Houria Tourich, bestuurslid leer-werkbedrijf. Foto: Gemeente Rotterdam

'We gaan op bezoek bij mensen en kijken wat nodig is. Dat gaat verder dan de energietransitie. Als we een stapel ongeopende enveloppen zien, gaan we daarover het gesprek aan. Als er schuldenproblematiek speelt, zorgen we voor hulpverlening.'

— Houria Tourich, bestuurslid leer-werkbedrijf

Zorgen voor maximale betrokkenheid van inwoners

Donald van den Akker, voorzitter energiecoöperatie (midden). Foto: Jan van der Ploeg

'Op twee gymzaaldaken in de wijk Prinsenland – Lage Land zijn 344 zonnepanelen gelegd. Deze leveren zo'n 122.000 kWh per jaar op. Het is fantastisch om nu concreet te kunnen zien dat een gezamenlijke bewonersactie leidt tot het produceren van lokale duurzame energie. Een onmisbare schakel in de Rotterdamse energietransitie!'

— Donald van den Akker, voorzitter energiecoöperatie.

Vliegwiel voor ondernemerschap, extra banen en sterkere positie

Josee van Linschoten, sociaal ondernemer (in het midden, onderin). Foto: Gemeente Rotterdam

'Ik wil schone energie voor iedereen bereikbaar maken én mensen zonder werk laten profiteren van de werkgelegenheid die de energietransitie biedt.'

— Josee van Linschoten, sociaal ondernemer

Delen via

Zie ook

> [Klimaat Actieplan Rotterdam](#)